
KÖPRÜLÜ KÜT.
726
K. III
M. Asım By.

بيطارنامه اورجنامه شرح اسماء حسنى
كتابخانه دن ثاقب افندى [illegible]
افندى [illegible]
[illegible]
٧٧٦

حمد بی حد وثنای لا یعد اول حی ودائم وابد
وفرد وقائم وصمد حضرتنک جناب کبریاسنه
وشکر وسپاس سعادت اساس وتوحید لباس
ومدح ودرود نجسته ورود محمدی انفاس
بی عد بی قیاس اول خالق جن وناس ومسخر
میاه ورياح وفلك وافراس ومنعم انعام وانعام
ومرعی وحارس خدای ازلی وپادشاه لم یزلی یه کم
کافه کائناتی نظام بدیع اوزره ابداع وعامه
مصنوعاتی اسلوب منیع اوزره اختراع ومدارج
وجودی ترتیب فائق اوزره تمهید ومعارج فیض
وجودی نمط لایق اوزره تشیید وتحبیر ونسخهٔ
انشانی احسن تقویم اوزره املا ولطیف اسلوبه انشا

ایتدکده

ایتدکده صکره مسالك معاشی تفهیم ومناهج معادی
تعلیم ایتمکله خلافت روی زمینه خلیق
ومعرفت رب العالمینه حقیق قلوب سبب نظام
عالی علماء قرآن عظیم الشان وباهر البرهان وسلطان
صاحب سیف وسنان وشجیعان عسکر ودلاوران
وفرسان ایله قلدی وبونلره رکوب وزینت و
انعامی اوزره قوت ایچون خیل خیل سریع السیر
وجلائل طیر وسالب الطیر وشبیه الطیر صورة
حسنه وسیرة مستحسنه ده تصویر وتسخیر ایدوب
محبت ورعایت وتربیت وصیانت قلدیلری
سببی سنن انبیا واصفیا یه هدایت
وصاحب سعادت وسیادت ایتدی فشکرًا ثم شکرًا
ثم شکرًا علی آلائه سرًا وجهرًا

بیت

عدد کرم لطف خدا این مزین • نعمتلرینه کوره ثنا ایده مزین
هر موی تنم اولسه سخن کوی و زبان • بیکده برینک شکرینی ادا ایده مزین •
و صلوات و سلام • اول فاتحهٔ سورهٔ نبوت • و خاتمهٔ
رسالهٔ رسالت • و راکب فرس فراست دارک درک درایت •
سید انام و سند اسلام • فص خاتم انبیا و مرسلین •
نص حدیث کنت نبیا وآدم بین الماء والطین •
اولاد بشر • شفیع روز محشر • قائم مقام محمود •
صاحب حوض مورود • سردار جملهٔ زمرهٔ انبیا •
سردار سبحان الذی اسری • چراغ افروز انجمن وفا •
فروغ اندوز نشیمن صفا • نظم
اول سپهر رسالتک کنشی • اول منصهٔ نبوتک کوناشی
شجرهٔ ایرمزانوز نور ضیا • شجرهٔ ورمز اینی نشو و نما •
صفا بخش شاه نشین اصطفا • مقبول درگاه محمد
رسول

رسول الله اوزرینه اولسون که • دعایم قوایم توفیق قرینی •
ایله ارکان دین متینی تأیید • و لوامع انوار شرع
مبینی ظلمات ضلالی نابدید • ایدوب منشور رسالتی
براهین هدی للناس ایله مبرهن • و طغرای غرای
رحمة للعالمین ایله معنون • اولوب جمیع سکان ارض
و فلک اعنی حیوانات و انس و جن و ملک •
نور هدایتندن و رحمت عامه شامله واسعه
الاونجاسندن استعداد و قابلیت ذاتیه سنه
لایق و میسر اولان بالفعل و بالقوه حصه دار
اولمشلردر عربی حب النبی الیوم جند محبه •
یا رب فاحشرنی غدا فی حزبه • عربیه یا رب الغبا
فی حصر فضل محمد • خفض علیک ففضله لا یحصی
ان قلت مثل الرمل او مثل الحصی • او مثل

قطر الغیث قلنا اکثر • اکرم به مولی علیاً قدره •
مستقدماً کل له یتأخر • صلی الله علیه ما هب الصبا •
من نحو روضته الخطیرة یخطر • وکلدستهای صلوات
متواصلات رحمت و رضوان • وازهار عطیات
بهیات ملك منان • فارسان میدان اسلام وایمان •
اولاد آل واصحاب امجاد و زوجات واحفادینه که
هر بری ارتسام صور کائنات • وانتظام سلسلهٔ
موجوداته علت غائیه منزله سنده اولوب مانند
ورد طری زینت افزای شریعت پیغمبری •
وانفاس طیبه لری نسائم روضهٔ رضیهٔ
دینی • وانعام عطیه لری شمائم عنبر مجر یقینی در •
خصوصا چهار یار نامدار که دارهٔ دین پایداره
چهار ستون استوار اولدی • نظم

هر بری

هر بری خسرو کردون تمام • هر بری سلطان سپهر احترام
هر بری نیر برج صفا • هر بری نجم سمای هدا
هر بری مرکز دنیا و دین • هر بری شاه زمان و زمین
هر بری کوهر بحر وفا • جمله سی اول چاره دربی بها
کوهر دریای صفا سوزلری • غنچهٔ کلزار وفا اوزلری
جمله سی شاه حریم آله • محرم سلطان رسالت پناه
جمله سی بر کوهر کنجینه وار • جمله سی بر نخل تن برك وبار
هر بری بك نفس و بك نسق • هر بری مظهر الطاف حق
جمله سی پابستهٔ بك سلسله • جمله سی شمع اولش او بر بلبله
صبح کبی قنقسی صادق دکل • قنقسی جاه ویرمکه لایق دکل
انلره بردخی بولنمز بدل • هر بری بیر برندن کوزل
دولت آباد جهانه کیم هر زمان • جاه ویروبر انلار ایلو تازه جان
بنده که ای پادشاه عدل وداد • ایکی جهانده بوده رانجوم راد

انلره قطمیر کبی همدمات • سایه مثال انلر ایله محرمات
وبعد بو حقیر بی مقدار • وفقیر فضل غفار •
شیخ محمد المعروف بقاضی زاده جعل التقوی زاده •
ورزقه الحسنی وزیاده • هدایت رحمن وعنایت مستعان •
الیسن الفدنه بو اوانه • وسنه الفدنه بو زمانه •
کلنجه فضائل علوم کلیه وفنون • ومعارف
جزئیه کونا کون • استفاده وافاده سنده •
ظعن وحضرده • واقامت وسفرده • سیرده
وخانه ده • نزد آشنا وبیکانه ده • بر آن خالی
اولیوب • تغوص البحر من طلب اللآلی • ومن رام العلی
سهر اللیالی • تروم المجد ثم تنام لیلا •
لقد طمعت نفسک بالمحال • فحواسی ایله
عامل اولوب • یاغی خامه ودوات ••

والمده

والمده ورقات تألیفات • کتمز ایدی وهر قنغی
کتابه مطالعه اتسم خاطر فاتره خطور ایدن •
ابکار افکار ما حفظ فر • وما کتب قر ••
مضمونلنجه قلم رقم ایله هامشنه جلوه کر •
وکاغذده مصور قیلوردم • کم ترک الاول
للآخر • مصداقنجه وافر نکات فائقه ابراز •
ولطائف لائقه اظهار اولنمدی • قلت هذا
تحدیثا بنعمة الله وشکرا • لا علوا فی الارض
ولا فخرا • اعنی بو کلمات دن مراد تمدح وتصلف
دکلدر • بلکه حق سبحانه وتعالی نک • واما
بنعمة ربک فحدث • امر شریفنه امتثالدر
الحمد لله الذی هدانا لهذا وما کنا
لنهتدی لولا ان هدانا الله • بیت

بن طپراغم که کندم کوسترم صاتدوغم کاه اوله
کندم کوسترم • خواجه نکو رجمله چون مال و منال •
کیسهٔ دلال اولور برکشته حال • عار اولور تاج
وقبای مستعار • عاقلیسک ایله ترک افتخار ••
وتحصیل اولنان معارف جزئیه دن بری •
علم فراستدر که عالم صغرنک حال کبره دلـ
اول وادیده دخی چوق تکاپوی • وجست وجوی
وتجربه افراسک نیک خوی وبدخوی • اولنوب
ونتیجه بیطار نامه لر تتبع قلنوب •
وتخییل خیال حال خیل نتیجه منافعه سبب نیل •
اولمشدی وفضائل فروسیت • وفرس مختارده
برمقدار • آیات واخبار • واثار وکلمات
کبار انتخاب واختیار • قلنمش ایدی

بوسنهٔ

بوسنهٔ مبارکه ده بویله مسموع اولدیکه • دولتلو
وسعادتلو پادشاه عالمپناه • وفقه الله تعالی
لما یحبه ویرضاه • فی اولاه واخراه • ویسر له
اوفق الامور • لدینه ودنیاه • وادام عزه وعلاه •
واذل من عاداه وقلاه • بجاه رسوله الذی
اصطفاه • خادم الحرمین المحترمین • صاحب •
العزین والکرمین • سلطان اعظم وافخم •
وخاقان اعز واکرم • درهٔ تاج دولت سلطانیه •
غرهٔ افراس نجب عثمانیه • حامی ارباب صدق
وسداد • ماحی اثار ضلال وفساد • چراغ روشن
خاندان دولت • ونهال گلشن اقبال وسعادت •
تاجدار سکندر آیین • تخت نشین سلیمان
نکین • وجم تزیین • نور دیدهٔ دودمان

آل عثمان • آب روی سلاطین عرصهٔ زمین و
زمان • المختص بمزید عنایة الملک المنان • السلطان
ابن السلطان السلطان عثمان خان • ابن السلطان
الاکرم الامجد • والخاقان الافخم الارشد • المظهر
لالطاف الملک الصمد • السلطان احمد • ابن السلطان
محمد • خلد الله خلافته وسلطنته الی یوم المیزان •
وجعل ظلال عدالته علی الانسان والحیوان • جناب
عالیلرینه فارسی تخلص ایدوب • ذات ستوده صفاتلری
افرس فرسان • واسبق میدان • اولوب لله دره فارسا
کلمه‌سنه مظهر اولمشلر • الحمد لله تعالی اولمنت
سعادت عظمی • وبشارت نیاذه کبری • در
بنا علی ذلک اخوان افرهده بر رسالهٔ جلیله
وتحفهٔ جمیله جمع ایدوب • در دولتلرینه
اهدا

اهدا ایتدم • امیددر که حیز قبولده واقع اوله •
وتفألا لابوکتاب مسکین نقاب مستطابک
اسمنی کتاب مقبول در حال خیول ایدوب • وبر مقدمه
وبر خاتمه دورت باب اوزره ترتیب ایتدم •
باب اول افراس فراست قرینک حقیقتلرین وفضائلنی
وارد اولان آیات کریمه واحادیث صحیحه
وآثار لطیفه ذکر وبیانندهدر باب ثانی
آتلرک ایوسی قیتلوسی علامتلری بیانندهدر
باب ثالث آتلرک تدبیرلرین وچاغلرینی
بیان ایدر باب رابع آتلرک دیشلرین
ویاشلرینی بیان ایدر مقدمه معلوم
اولاکه علمای سلف اتفاق ایتمشلردر که
سبب نظام عالم بودر که آدم اوغلانلری

دولت بلوک قلنوب برارتق وبراکسک اولمیه
اتک دولت ایقلری کبی اول دولت بلوکک اوکسی
قلج ایچون تعیین اولنمشدر ایکنجیسی علم وقلم ایچون
تعیین اولنمشدر اوچنجیسی صنعت وتجارت ایچون
دوردنجیسی اکین بچم ایچون تعیین اولنمشدر
وبو دولت بلوکی ضبط وحفظ ایلمکی پادشاهلق دیو
تعیین اتمشلر اما اولکی صنف که قلج ایچون
تعیین اولنمشدر اول پادشاهلر ووزیرلر وبکلر
وضابطلر وسائر قلیجه خدمت ایدن عسکردر
پس بونلرک اوزرلرینه لازم وواجب اولا بودرکه
جنکه لازم آلات واسباب ایله دائم مقید اولالر
ایو آتلر بسلیه لر وآت احوالن بیله لر وبنمکه
واتمکه وسلاح استعمال قلمغه واوق اتمغه
وتوفنک اتمغه مشغول

بو ایکی بلوک اتک ایکی اوکی ایاقلری کبیدر ملا

بو ایکی بلوک آتک ایکی قیچ ایاقلری کبیدر مله

سلطنت برات کبیدر بو دولت بلوکی آتک دولت ایاقلری کبیدر پادشاه راکب فرس کبیدرکه اسب سلطنته سواردر مه

مشغول اولالر وباقی قلاوه بلوکلری حفظ وحراست وضبط
وسیاست ایدلر شرع شریف مقتضاسنجه وبرطرفدن
دشمن ظهور ایتسه جنک ایدوب دفع ایدلر ایکنجی
بولک علما وعقلا وکتاب وصلحادر بونلرک
اوزرینه لازم اولا بودرکه دائما اوقمغه واوقتمغه
وعمل اتمکه مشغول اولوب امر بالمعروف ونهی عن
المنکر ایدلر دخی فرض عین اولا شریعت حکملرین
جمله اصناف اهلنه اوکرده لر وخلقی عبادت واطاعته
قندره لر وارالرن خوشلق اوزره دیرلوب
محبت وصداقته قندره لر وجمله خلقک ایلوکنه خیر
دعا ایلیه لر خصوصا پادشاهک ایلوکنه باشقه
دعا اتمکی فرد زنهار ایدلر زیرا پادشاه
عالمپناه سائر خلقه کوره بدنده کی قلب کبیدر

پس هر قچن كه بورك صاغ اوله جمله بدنه صاغلق
حاصل اولور پس بو ایكی طایفه‌نك بیت مال
مسلمینده حصهٔ شرعیه‌لری واردر اوچنجی بلوك كه
صنعت وتجارت ایچون تعیین اولنشدر انلره لازم
اولان نسنه‌لر چالشمقدر دردنجی بلوك كه اكینجی
ایچوندر انلره رعایا دیرلر بونلره لازم اولان امر
معاشن كندولره وسائر اصناف اهلنه كفایت
ایده جك قدر اكن اكمكه وباغ وباغچه
دكمكه ومعاش ایچون لازم اولان حیواناتی
بسلمكه چالشمقدر اما عاقل ومكلف ایكن
بو دورت بلوكدن طشره قالان كمسنه‌لر كندو
حاللرینه قوغیوب البته جبر ایله بو دورت
بلوكدن برینه الحاق اولنمق كركدر تا كه مفت خور

اولوب

اولوب سائر اصناف اهلنه مضایقه ایله اختلال
نظام عالمه سبب اولمیه‌لر سلاطین سلف زمانلرینده
بو معقوله معطل كمسنه‌لر هر ییلده برقاچ كره تفتیش
اولنوب منع اولنورلر ایمش نوله ایدی شمدیكی زمانلرده
دخی تفتیش اولنوب خلق بی كار اولمقدن منع اولنه
لر ایدی حكایت منظومه بو یله نقل ایتدیلر
اهل انصاف صانمه بو قصه و تمثیلی خلاف
چونكه اوغل حاصل ایدر بال اروسی جمع اولور
برینه آروجیروسی ایچلرنده برسی باش اولور
كیمی سقا كیمی فراش اولور كیمی معمار وكیمی ناظر
اولور هر بری خدمتنه حاضر اولور اتفاقیله
ایدرلر معمور بری برینه یقین نیجه قصور انلره
مسكن اولور اول كوشه طشره ده اكمه طشرلر توشه

آره ده کاهل اولوب بر زنبور • خدمتنده اکر ایلرسه قصور

کوسترور هر بریسی بویجا اول • ضرب وجرح ایله قوورلر فی الحال

جمله‌سی خشم وعنا بیله سورر • انی شیطان کبی کوکدن اوجرر

نیشلر اورور اکا خار ستیز • چقررلر کوجله وار یزین

بردخی کلسه هلاک ایلرلر • مسکنن قهرله خالی ایلرلر

انن بیکار اولا ایلرسه مقام • هر بیری ایلر اشینی تمام

آدم اولانه بو حال عبرت اولور • کوز کوره آیینه غیرت اولور

یا الهی نجه کاهل امته • طعن اعدایه سزاوار ائمه

جانب الیه عمله جان وتنی • بی عمل الردی ایراغ ایله بنی

امدی هر صنف اهلنک کندولره مخصوص اولان عمل
اوزره ثابت اولالر ملک وسلطنته نظامی
ایجاب واقتضا ایدر • واهمال ایتملری ملکده
اختلال ایجاب ایدر • پس بو قاعده‌دن
بلندیکه

بلندیکه لایق دکلدر که بر صنف اهلنی بر آخر صنف
اهلنه قادشدوره‌لر زیرا بو اختلال ایجاب ایدر •
نتکم بو زمانه اولان اختلالک بر سببی دخی
رعایا اهل سیفه واهل علمه خلط اولندوغیدر
انکله اسباب معاشی دخی مکدر اولوب ولایتده
قحط وغلا بر مرتبه‌یه واردیکه زمان اولده
بر اقجه‌یه آلنان نسنه شمدی اون اقجه‌یه
بولنماز اولدی زیرا غله آزلدی اکله جوغلدی
مادام که پادشاهک محافظه‌سی شرع شریف
وترتیب قدیم اوزره اوله ملکی نظام
جمعیتی زیاده اولور • اما بو اسلوب قدیم
رعایت اولنمقده اهمال اولنسه سلطنته
فساد سرایت ایدر بلکه آخره کیدر معلوم اولاکه

[illegible] اوزره
بو [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
اول پاره‌لر [illegible]
[illegible] دخی افساد
ایدرلر

حق تعالی خلقی عناصر اربعه‌دن یاراتدی اعنی صو و طپراق
و اود و یل و آتلرك عنصرلرنده یلی غالب قلوب
و پادشاهلق ارکاننك بر رکننی آتلر اوزره بنیاد
ایلدی قومقده و چپمقده و قطع مسافه ایتمکده
آت کرکدر اول سببدن اسکندر ذو القرنین
شرب آب حیات ایچون ظلماته سفر مراد ایتدکده
ارسطالیس حکیمی دعوت ایدوب بو سفر بعید و شدیده
تحمل ایدر آتلر انتخاب ایتمکه امر ایتدی حکیم دخی
آتلرك جمیع الوانندن جمع ایدوب جمله‌سنه
بر زمانده صو ویرمیوب و یم ویروب بر آخورده بغلدیلر اوچ
کوندن صکره یوقلدیلر کوردیلرکه آل آت ضعیف
اولوب دوشمش هوته قریب اولمش آنی اخراج ایدوب
یم ویروب بسلدیلر دوردنجی کونده ینه نظر
ایتدیلر

ایتدیلر کوردیلرکه قوله آت ضعیف اولمش آنی دخی اخراج
ایتدیلر بشنجی کونده ینه نظر ایتدیلر کوردیلرکه آق آت
ضعیف اولمش آلتنجی کونده کوردیلر چپل آت
ضعیف اولمش یدنجی کونده کوردیلر قره آت ضعیف
اولمش سکزنجی کونده کوردیلر قیرآت ضعیف
اولمش طقوزنجی کونده کوردیلر طورو آت ضعیف
اولمش اوننجی کونده کوردیلر خرمایی طورو
آت ایاغ اوزره طوردی پس بلدیلرکه اول
آجلغه و صوسزلغه جمله‌دن زیاده دوکراغمش
و ظلماتده کورملرینی تجربه ایچون بر غایت
قره کوکیجه‌ده اوکلرینه بر قلغچن چکدیلر
اول اثناده آت کوردی انده خرمایی طوری
کوردی بو ایکیسندن یوز یکرمی بیك آت

سجده ایلر انلر ایله ظلماته کیتدیلر و بینه کلدیلر
ومعلوم اولاکه انساندن صکره آتدن کوزل
وقوتلو و کوره کن و اشتکن و یوکرک هیچ
بر حیوان یوقدر زیرا هرنه قدر قوتلو حیوان
اولسه آت آف کوکسی ایله یقر و آق سود
ایچنده آق قلی کیجه ایله کوردر و کندوسندن
یره دوشن بر تو بینک صداسنی اشیدر و غایت
یوکرک اولا حیوانات که جیران و طوشان
و یبان قوینی و اوکوزی و اشکی و دوه قوشیدر
بو جمله سنه آت اوستنده اولا اثقال و آلات
و آدم ایله اردندن یتشور اکر اول اثقال
و آلات اول حیوانات اوزره اولسه ایدی
حرکته مجالری اولمزدی دیمشلر و بودخی

معلوم

بجمله‌سنک

معلوم اولاکه اهل اسلام سپاهیلری و جندیلرینک
پیر و پیشوا قدماسی حضرت عمردر رضی الله تعالی عنه
انلرک آته بنجیلکی اول مرتبه ایدیکه صاغ الی ایله
کندونک صول قولاغنی و صول الی ایله صاغ قولاغنی
طوتوب ایکی الی ایکی قولاغنده ایکن او زنکیه بصمیوب
صچرد آته بنر ایدی و آت سکردیکی بر جانبنده
کروب او بر جانبندن اوستنه چقر ایدی
واو یانسز آتی مبارک ایاقلری ایله قوللاری آرهسی
جندیکین انلردن ظهور ایدن افعال بر کیمسه‌ده
دخی وجوده کلمدی و کلمز پس اکا سعی ایتمک عبث
هوسدر دیمشلر زیرا اکثر احتمال بودرکه کرمز
طریقی ایله اوله و معلوم اولاکه رسول اکرم
صلی الله تعالی علیه وسلم حضرتلرینک یکرمی اوج

آتلری وار ایدی وهر بیری بر اسم ایله تسمیه اتمشلر
ایدی پس سنتدر ومبارکلک واردر هر کشی آتلوینی
اول اسملردن بری ایله تسمیه قلمق اول آتلرک
اولری بونلردر • سکب • مرتجز • طرف •
لحیف • لزاز • ظرب • ورد • سبحه •
ابلق • ذو العقال • ذو اللمة • مرتجل •
مراوح • مرواح • سرحان • یعسوب •
یعبوب • بحر • شحا • مندوب •
سجل • ملاوح • نجیب •
وسنت سنیه دن بری دخی اولدر که آته بنرکن
استعاذه وبسمله ایله بنه لر بعد الرکوب
اوچ کره اعوذ بکلمات الله التامات کلها
من شر ما خلق بسم الله الذی لا یضر مع اسمه شیء

فی الارض

فی الارض ولا فی السماء وهو السمیع العلیم الحمد لله علی کل حال
دیه لر بعده بو آیت کریمه یی اوقیه لر • سبحان الذی
سخر لنا هذا وما کنا له مقرنین وانا الی ربنا
لمنقلبون باذن الله تعالی جمیع ضررلردن محفوظ اولالر

باب اول غزا ایچون آت بسلمنک فضائلی بیاننده در

ولا یحسبن الذین کفروا سبقوا انهم لا یعجزون
حق تعالی کلام قدیمنده بیورمشدرکه • واعدوا لهم
ما استطعتم من قوة ومن رباط الخیل ترهبون
به عدو الله وعدوکم وآخرین من دونهم لا تعلمونهم الله
یعلمهم وما تنفقوا من شیء فی سبیل الله یوف الیکم
وانتم لا تظلمون • یعنی کفار ایچون حاضرلک شول
جنکده سزه قوت ویرن نسنه لردن قادر اولدیغکز
قلج وکوبز واوق ویای وقلقان وآت وغیری
آلات کبی دخی غزا ایچون بغلنان آتلردن کوکز

عن ابی هریره قال رسول الله صلی الله علیه وسلم کل لهو ولعب حرام علی ابن آدم الا الثلاثة ملاعبة الرجل مع امرأته ورمیه عن قوسه وتأدیبه فرسه احب الی من ان ترکبوا

سورة الانفال

یندکی قدر حاضرلق بونلری حاضرلمق ایله حق تعالی سزک
وسزک دشمنلریکزی قورخودرسز یعنی قریب
اولان مکه کافرلرین وانلردن غیری بعید اولان
کافرلری دخی قورخودرسز کیم سز انلری عینا ایله
بلمزسز الله بلور آیت • والا تکن حاضر اولیجق
جمیع کفار سزدن خوف ایدر دیمکدر • بعض
روایتده وآخرین من دونهم لا تعلمونهم دن مراد
جنیلردرکم آتدن خوف ایدر بر آت اولدوغی
اوده کرمزلر دیک وارد اولمشدر • ودخی شول
نسنه کم سز آنی فی سبیل الله خرج ایدرسز
آنک عوضی سزه ویریلور ظلم اولنمازسز
دیمکدر • وبر آیت کریمه ده دخی حق تعالی امتنان
ایدوب بیوردکم والخیل والبغال والحمیر لترکبوها
وزینة

وزینة • یعنی الله تعالی سزک ایچون آتلری وقاطرلری
وحمارلری دخی یاراتدی تاکم سز آنلره بنه سز وانلر ایله
زینت اولمه آرایه سز • وبینه کتاب کریمده بیوردر
وجعل لکم من الفلک والانعام ما ترکبون لتستووا
علی ظهوره ثم تذکروا نعمة ربکم اذا استویتم
علیه وتقولوا سبحان الذی سخر لنا هذا وما
کنا له مقرنین • وانا الی ربنا لمنقلبون •
یعنی الله تعالی سزک ایچون قلدی ویاراتدی
کمیلردن ودورت آیقلو حیوانلردن شول
نسنه کم اکا بینرسز اندن صکره ربکزک نعمتینی
آکاسز اول حیوانک وکمینک اوستنه
بیندوککز وقتده دخی دیه سزکه تنزیه
ایدرز دوکلی اکسکلک صفتلرندن اول

[illegible]

اللهی که بن شوقی تسخیر ایدوب مطیع و منقاد ایتدی
حال بو که بن آنی ضبطه قادر دکل ایدک کوچمز ایتمز
ایدی دخی تحقیقا بن ربمزه دونوب وارجی ایز
فکر اولنسه نه عجب نسنه در که عظیم قوتلو
دوه لرک بکی قتارلری بر بینک زمامنی بر
غایت ضعیف ونحیف کمسنه آلوب یدسه
جمله سی اکا مطیع اولوب اردنجه کیدر اکر تسخیر
الهی اولمسه بر بیکی بیک قوی آدم ضبط
ایده مزدی آتلر دخی انسانه تسخیر اولنمش
ارقه سنه ایکر واغزنه اویان اورو استدوکی
یره بینر وایکر اصلا مخالفت اتمز اکر
تسخیر حق اولماسه کمسنه یانینه قربر اولامزدی
ودخی والعادیات سوره سی غازیلرک آتلری حقنده
نازل

نازل اولمشدر حق تعالی آنلره قسم ایدوب والعادیات
ضبحا دیو بیورمشدر یعنی غازیلرک شول آتلری
حقیچون که سکردرلر دخی اواز ویررلر دپکدیدر
ضبح دیو عرب دلنده آت سکردوکی زمانده قحی
قحی ویردوکی نفسک اوازنه دیرلر وغازیلرک
حق جل وعلا حضرتنده مرتبه لرینی بوندن
بلمک کرکدر که کلام قدیمنده آنلرک آتلرینی
ذکر ایدوب یمین ایلر شول سکردنده آتلرکه سکردرلر
ونفسلرله اواز ویررلر آنلرک حقیچون دیو
بیوررلر ائمه حدیثدن امام بخاری وغیریلر
رحمة الله علیهم روایتلرندن ابو هریره دن رضی
ولدو اولمشدر که ایتدی رسول الله صلی الله
علیه وسلم بیوردیکه من احتبس فرسا فی سبیل الله

ايمانا وتصديقا بوعده فان شبعه وريه وروثه

وبوله في ميزانه يوم القيمة يعني بر كمسه كه حق جل

وعلا يه ايمانا ووعدينه تصديق ايدوب في سبيل الله

بر آت بسليه تحقيقا اول آتك يمي وصوبي

وفشقسي وبولي قيامت كوننده اول كمسه نك

ميزاننه قونديمكدر يعني خيرات وحسناتي

جانبنه قونديمكدر شفاء صدورده مذكوردركه

عبد الله بن سليمان رضه روايتنده رسول الله

صلى الله تعالى عليه وسلم بيورمشدركه من قتل

عمله فليرتبط فرسا وريه وروثه

وبوله وشعره حسنات في ميزانه

يوم القيمة يعني بر كمسه نك كم عملي از اولسه

اول كشي في سبيل الله كندو اچون بر آت

بغلسون

بغلسون زيرا اول آتك يمي وصوبي وفشقسي وبولي

وقلي قيامت كوننده آنك ميزاننده حسناتدر

ديمكدر حاصل كلام غزا نيتنده بسلنديكي

زمانك جمله سنده نقدر يم يديسه ونقدر صو

اجديسه وندكلو فلاوه وفلاوه ايلديسه

هب ميزاننه قورلر جمله سي حسناتده صايلور ديمكدر

بعض روايتده آتلرك فشقسي وبولي صاحبلرينه

جنتده مسك اولسه كركدر ديمك وارد اولمشدر

حق جل وعلا قتنده دين اسلامك عزتي شو

مرتبه ده دركه آنكچون خدمت ايدنلره بو دكلو

تعظيم وتكريم ولطف واحسانلر اولنور وامام

طبراني رحمة الله عليه نقلنده خباب بن ارت

نبي عليه الصلوة والسلامدن روايت ايلمشدر

الخیل ثلثة فرس للرحمن وفرس للشیطان فاما
فرس الرحمن فما اتخذ فی سبیل الله یقتل علیه
اعداء الله واما فرس الانسان فما استبطن او تحمل
علیه واما فرس الشیطان فما روهن علیه وقومر
علیه یعنی آت جنسی اوچ قسمدر برقسمی
رحمانکدر برقسمی انسانکدر برقسمی شیطانکدر
اول کیسی اول آتدرکم فی سبیل الله غزا ایچون
آلینه دخی اوزرینه حق تعالینک اعداسی قتل
اولنه یعنی غازیلر اوستنه بینوبلر دخی
کافرلری قتل ایدهلر ایکنجیسی اول آتدرکم بنوب
طوغوردوغی مراد اولنه ویوک اوریله اوچنجیسی اول
آتدرکم قوشدوریله واوزرینه قمار اولنه
یعنی اوچیله قوشدوریله دخی اوچ بر اسینه
آلینه

[illegible]

آلینه وآت رحمانک اولمغک معناسی الله
یولینه غزا ایچون بسلنندکیدر تعظیماً
رحمانکدر دیو بیورلمشدر وانسانک وشیطانک
اولمغک معنالری دخی ظاهردر شول آت که انسان
کندو فائده لنمک ایچون بسلر انسانکدر دیو
بیورلمشدر شول آت که نامشروع طریق اوزره
قوشدوریلور شیطانکدر دینلمشدر وشویله
معلوم اوله که اوچشوب آت قوشمق نامشروع
اولدوغی شول زمانده در که اوکدل ایکی جانبدن
اوله مثلا ایکی کمسنه بر برینه دیه که اگر بنم
آتم کچرسه سن بکا بش آلتون ویرا گر سنک
آتک کچرسه بن سکا بش آلتون ویرین دیه
بو شرط اوزره قوشالر بو تقدیرجه حرام

اولوردامّا شویلکه اوکرل آخرده یا برجابنده اولا
مثلا بر کیشی بر کیشیه اکر سنك آتك بنم آتمی کچرسه
بن سکا بش التون ویره یم دیه اتفاق اوکمسه نك
آتی کچسه دخی التونی السه حلال اولور زیرا مال
ویرمك شرطی ایکی جانبدن اولمایچه قمار اولمز
وامام بخاری وامام مسلم رحمة الله علیهما
روایتلرنده ابو هریره دن رضیه وآرد اولمشدرکه
اینکه رسول الله صلی الله علیه وسلم حضرتنه آت
خصوصنده سئوال اولندی بیوردیکه الخیل ثلثة
هی لرجل وزر وهی لرجل ستر وهی لرجل اجرٌ فامّا التی
هی له وزر فرجل ربطها ریاءً وفخرا ونواء لاهل
الاسلام فهی له وزر واما التی هی له ستر فرجل
ربطها فی سبیل الله ثم لم ینس حق الله فی ظهورها

ولا

واکر ایکی جانبدن اوکرل مراد اولسه جایز اولمقده حیله سی بودرکه اوچنجی بر قوی آت دخی قته لر اول بجرسه اصلا اوکرل اولمق شرطیله جایز اولور دیو امام ابو اللیث بستان العارفینده ذکر اتمشدر مـ

ولا فی رقابها فهی له ستر واما التی هی له اجر فرجل
ربطها فی سبیل الله لاهل الاسلام فی مرج او روضة
فما اکلت من ذلك المرج او الروضة من شیء الا
کتب الله له عدد ما اکلت حسنات وکتب له عدد
ارواثها وابوالها حسنات ولا تقطع طولها
فاستنت شرفا او شرفین الا کتب الله له عدد
ارواثها واثارها حسنات ولا مرّ بها صاحبها
علی نهر فشربت منه ولا یرید ان یسقیها الا کتب الله
له عدد ما شربت حسنات حاصل معنا بودرکه
آت جنسی اوچ قسمدر یعنی آتك اوچ کمسنیه
نسبت اوچ حالی واردر بر کمسنیه کناهدر بر کمسنیه
پرده در بر کمسنیه اجر وثوابدر شول کمسنه که آلور
مسلمانلره کوستروب فخرلنمق واهل اسلامه

[illegible] نمنم [illegible] وبیکسنداره بجه [illegible] روضه

[illegible]

کسر طا وفتح واو ایله پیوند معناسنه مـ

عداوت ایچون بغلیوقور دخی بسلسه‌لر اکا انده کناه
حاصل اولور وشول کمسنه کم فی سبیل الله آت بغلیوقور
دخی بسلر اکا انده کناه حاصل اولمز دخی ارقلرندن
بیونلرندن حق اللهی اونتمز یعنی بنوب اندجه و منتفع
اولدقجه صدقه‌دن وشکردن الله تعالی جانبنی اونتمز
اول برده دکم برده نک معناسی یوخسه اللقدن صقلر
اوغورلودر مبارکدر دیمکدر وشول آت که
اهل اسلام مصلحتی ایچون النور غزا و رباط
ایچون بسلنور صاحبی آنی برجایرده یا بر بغچه‌ده
بغلیو قوسه اول کشیه آنک جمیع یدوکی اوتلر
صاغمشنجه حسنات یازیلور وجمیع ترسلری
و بوللری دکلو و آیاغنک ایزلری دکلو حسنات
یازیلور وهر بارکه اوتلدوغی یرده آیاغنه بغلو
اولا

اولا اپی قروب بر ایکی میدان سکرتسه ترسلری و بوللری
قدر حسنات یازیلور وهر بار کم صاحبی انکله برابرق
اوستنه اوغرمسه آت اول ایرمقدن ایچسه یاخود صاحبی
آنی صوارمق مراد ایدینسه حق تعالی آنک ایچدوکی قدر
حسنات یزر دیمکدر والحاصل آت بسلمک اوج وجه
اوزرینه‌دن اکر مجرد خلقه کوسترب فخر و تکبر
مراد اولنورسه کناه حاصل اولور اکر بینمک ایچون
یا یوکلر و صغیجون یا طای طفورمغیچون بسلنوب
رعایتی ایدوب حقن ادا ایلرسه مبارکدر حق تعالی
فقرده صقلر اکر غزا و رباط ایچون یعنی سرحدلر
بکلمک ایچون و دشمن قهری ایچون بسلنورسه آنک
اجر و فضیلتی نقدر ایدوکی حق الله تعالی
حضرتی بلور و بعض حدیث شریفده وارد اولمشدر که

غزا نیتنه آت بسلیك جهنم اودینه پرده اولور دیو
بیورلمشدر • زید بن ثابت دن رضه مرویدر که ایتدی
اشتدم رسول الله صلی الله تعالی علیه وسلم بیوردیکه
من حبس فرسا فی سبیل الله کان له سترة من النار
یعنی برکمسنه که فی سبیل الله غزا ایچون بر آت
صقلسه اول اکا جهنم آتشندن پرده اولادیکدر •
وبعض حدیث شریفده دخی برکمسنه فی سبیل الله
آت آلوب بغلمق نیتین ایلسه اکا برشهید اجری
ویریله دیو بیورلمشدر • ابو جعفر محمد بن علیدن
مرویدر که رسول الله صلی الله علیه وسلم من همّ
ان یربط فرسا بنیة صادقة اعطی اجر شهید
دیو بیورمشدر • یعنی برکمسنه فی سبیل الله غزا
قلمغه کوکلنده نیت ایله بر آت آلوب بغلمغه
همّت

همّت ایلسه اکا برشهید فضیلتی ویریلور دیمکدر •
فی الحقیقه ثواب وفضیلت اول زماندن حاصل
اولور که قصد صحیح ونیّت درست اولوب
کوکلنده غزا ایلمك مراد اولا • امّا شویله که
بعض عوام اتدوکی کبی غزا نیتنه بر آت بغلیوب
قویه یا بر قلیجی اصا قویه • امّا اصلا غزایه
بر مباشرتی یا قلبنده شوق وتقاضاسی اولمیه آنك
قطعا نفعی یوقدر ایله ایلمکدن ایسه آنی بر اهلنه
بغشلیوب غزالره قوللندرمق یکدر که بنجه اجر وثواب
حاصل اولور • عالم السر والخفیات هرکشینك قلبی
احوالن بیلور لطف واحسانی اکا کوره ایلر •
ابی امامة باهلیدن رضه مرویدر که حق تعالینك
قول شریفی الذین ینفقون اموالهم باللیل

وانها رسراً وعلانية فلهم اجرهم عند ربهم
ولا خوف عليهم ولا هم يحزنون آیت کریمه سن
تفسیر ایدوب وبیوردیکه بر کمسنه غزا نیتنه
بر آت بغلسه اما همان غرضی ایللر کوروب اشتمك
ایچون اولماسه فی الحقیقه غزا مرادی اولسه
اول کمسنه بو آیت کریمه ده حق تعالی ذکر ایتدوکی کمسنه
لردندر دیو ایمش آیت کریمه نك معناسی بودرکه
شول کمسنه لرکه ماللرینی کیجه ده وکوندوزده کزلو
وآشکاره الله یولنه خرج ایدرلر یعنی هر زماندن
وهر حالده ماللرینی احسان ایتمکدن خالی
اولمزلر انلرك اجر وفضیلتی حق جل وعلا قتنده در
انلره خوف یوقدر وانلر محزون اولمزلر دیمکدر
قاضی بیضاوی رحمه الله تعالی تفسیرنده ایدر
بو آیت

بو آیت کریمه بعضلر قولنجه حضرت ابی بکر صدیق
رضی الله عنه حقنده نازل اولمشدر رسول زماننده که
قرق بیك التونی وار ایدی کمیسن کیجه وکمیسن
کوندوز کمیسن آشکاره کیمسن کزلو صدقه ایلدی
وبعضلر قولنجه حضرت علی کرم الله تعالی وجهه حقنده
نازل اولمشدر رسول زماننده که همان دورت اقجه ماللك
اولمشیدی ارتوغه مالك اولماشدی جمله سن الله یولنه
صدقه ایلدی کیمن کیجه وکیمن کوندوز کیمن آشکاره
وکیمن کزلو ویردی وبعضلر قولنجه فی سبیل الله
آتلر بغلیوب انلره خرج ایدنلر حقنده نازل اولدی
دیو نقل ایتمشدر وشفاء صدورده عبادة بن
صامتدن رضی مرویدرکه ایتدی اشتدم رسول الله
صلی الله علیه وسلم بیوردی ان الفرس لیستن

في طويله وصاحبه نائم على فراشه فما تبقى له خطيئة
الا وقعت ولقد انزل الله في ارتباط الخيل
والانفاق عليها ايتين من القرآن من ذا الذي يقرض الله
قرضا حسنا فيضاعفه له اضعافا كثيرة وقوله
الذين ينفقون اموالهم بالليل والنهار سرا وعلانية
فلهم اجرهم عند ربهم ولا خوف عليهم ولا هم يحزنون
يعني تحقيقا صاحبي دوشكي اوستنده اويور كن آت
اياغي بغلو طوردوغي يرده قلبغدن صاحبنك
هيچ بر گناهي قالمز دوكلور گيدر والله تحقيقا
حق تعالى حضرتي آتلري بغليوب بسليوب خرج اتمك حقنده
ايكي آيت انزال اتمشدر برسي من ذا الذي يقرض الله
قرضا حسنا فيضاعفه له اضعافا كثيرة آيتي
در معناسي كيمدر شول كمسنه كه حق تعالى يه قرض حسن
ويره

ويره دخي حق تعالى آنك ويردوكنك چوق امثالني
اكا ويره ديمكدر حق تعالى يه قرض حسن ويرمك
معناسي في سبيل الله غزا ايچون آت بسلمكدر
ديديلر وبرسي دخي الذين ينفقون اموالهم
بالليل والنهار سرا وعلانية آيت كريمه سيدركه
تفسيري هنوز گچمشدر حاصل كلام غزا نيتنه
آت بسلمك نجه فضيلتلو نسنه دركه بو حديث
شريف متضمن نجه حقنده ايكي آيت كريمه نازله
اولمشدر وائمه حديثدن امام طبراني وغيريلر
نقل ايدر ابو كبشه اغادر رضه رسول الله صلى الله
عليه وسلم حضرتلرندن روايت اتمشدركه الخير معقود
في نواصي الخيل واهلها معانون عليها والمنفق
عليها كالباسط يده بالصدقة يعني خير

اتلرك النلرنه بغلودر وصاحبلری اتلری اوزره یاردم
اولنمشلردر • واتلره مال خرج ایدن الی صدقه‌یه آچان
کبیدر دیکدر • مراد شریفلری آت یوزن مبارکدر •
واتلری بسلمك خصوصنده صاحبلرینه حق تعالی یاردم ایدر
اتلری خرج اولنان مال صدقه یرینه کچر دیکدر • بعض
روایاتده آت بسلین کمسه کوندزلر اوروج طوتوب
هیچ افطار اتمینی و کیجه‌لر صباحه دك عبادت ایدوب
هیچ فتور اتمینی ودائما صدقه ویروب هیچ الن
صدقه‌دن منع اتمینی کمسه کبیدر دیك وارد
اولمشدر • رویده امام احمد رحمه الله تعالی روایتنده
جابر رضه رسول الله صلی الله علیه وسلمدن روایت
ایلمشدر الخیل معقود فی نواصیها الخیر والنیل
الی یوم القیمة واهلها معانون علیها فامسحوا
بنواصیها

بنواصیها وادعوا لها بالبرکة وقلدوها ولا تقلدوها
الاوتار معناسی اتلرك النلرینه خیر ونیل قیامته دك
بغلودر یعنی دشمن اوزره ظفر بولمق وخیر یتشمك
آنکله اولور • واتلری بسلمك خصوصنده الله تعالی معیندر
صاحبلرینه یاردم اولنمشلردر • اتلرك النلرینی الکرله
صغیوب سیلك واتلره برکتله دعا ایلك یعنی
یارب سن مبارك ایله دیو دعا قیلك وبیونلرینه
قلاوده بغلك کرشلر بغلمك دیکدر • وکرش ممنوع
اولدوغنك وجهی بودر کم جایزدرکه کرووکی
یرده براغاج طالنه ایلشه دخی قیلمیه بوغوله
دیمشلردر • اما ابریشیم وایلك کبی بعض ضعیف نسنلر
اولیجق قوپیلور دخی خلاص اولور • وبعض روایاتده
دنیا وآخرت خیرلرینك جمله‌سی اتلرك النلرنده

بغلودر قیامته دکن دیمك وارد اولمشدر و آت
طائفه سنده خیر چوق اولدوغیچون عرب قومی آته
خیر دخی تسمیه ایتمشلردر حق تعالی نك کلام قدیمنده
سلیمان پیغمبردن صلی الله علیه وسلم حکایت ایدوب
انی احببت حب الخیر عن ذکر ربی بیوردوغی
یرده خیردن مراد آتدر امام مسلم نقلنده
جریردن رضه روایت اولندیکه ایتدی رسول الله
صلی الله تعالی علیه وسلم حضرتنی کوردمکه مبارك برمغیله
آتنك النده غنی صاچی بوکوب الخیل معقود
بنواصیها الخیر الی یوم القیمة الاجر والغنیمة
دیو بیوردی یعنی اتلرك النلرنده بغلودر
خیر قیامته دکن اول خیردن مراد اجر و ثوابدر
وغنیمتدرکه طوعلقدر دیکدر امام بخاری
وامام

وامام مسلم رحمهما الله تعالی عروة بن ابی الجعدده رضه
روایت ایتمشلردرکه ایتدی رسول الله صلی الله علیه وسلم
ایتدیکه الخیل معقود فی نواصیها الخیر الاجر والمغنم
الی یوم القیمة بو حدیث شریفك معناسی اوزرینه
یازیلی حدیث شریف معناسیدر وامام بخاری
رحمه الله شبیب بن غرقده دن نقل ایتمشدرکه
ایتدی بن عروه نك رضه اونده کوردم تیمیش
آت واردی دیو بیوردی وامام قرطبی وغیریلر
رحمة الله علیهم دخی نقل ایتمشلردرکه عروه حضرتلری
رضه غزا ایچون بیتمش آت حاضرلمش ایدی
بسلردی دیدیلر والحاصل بو معناده عبارات مختلفه
ایله نیجه حدیث شریف وارد اولمشدر و اصحاب
کرامدن اولولرنده چوق کمسنه روایت ایتمشلردر

شتویله فهم اولنور که پیغمبر علیه الصلوة والسلام بو معنایی اهتماما
تکرار تکرار بیورمشلردر و هر کیشی قنغی عبارتله اشیدوب
ضبط اتدیسه اکا کوره نقل و روایت اتمشلردر جملسنک
مآلی و محصلی بودر که آت غایت ایله مبارکدر
بسلیان کمسنه اجر و فضیلتلر حاصل اولور و بسلیمکه
حق تعالی معین اولور صاحبی فقردن خلاص اولور
زیرا پیغمبر علیه السلام حضرتنه بعض کمسنه لر کلوب فقردن
شکایت اتدکلرنده آت بسلک که الله تعالی آت
ایچون اون رزق کوندرر بری آت ایچون طقوزی
صاحبی ایچون قلوردیو بیورمشلردر پس آت
بسلمکدن دنیا و آخرت خیرلری حاصل اولور دیمکدر
و امام دمیری حیات حیوانده و امام دمیاطی
کتاب الخیلده حضرت علی دن رضی الله عنه روایت
ایدرلرکه

ایدرلرکه حضرت رسول اکرم صلی الله علیه وسلم بیوردیلر حق تعالی
آت یراتمق مراد شریفلری اولدقده بویوردی که یلیه
دیدیکم بن سندن بر مخلوق یاراده جکم آنی دوستلریمه
سبب عزت و دشمنلریمه سبب ذلت و طاعتم اهلنه
سبب جمال و کمال قلورم ریح دیدیکم یا رب یارات
پس جناب حق یلدن بر مقدار آلوب آت یراتدی
و سنی عربی یاراتدم و دنیا و آخرت خیرلرینک جملهسنی
سنک آرقهکه صاچکه بغلادم و غنیمتلری سنک
ارقکده جمع ایلدم و صاحبکی سکا محبت و شفقت
ایدیجی قلدم و سنی قنتسیز ایکن یینه قوش کبی
اوجر قلدم پس سن صاحبک استدوکنه یتشمک
ایچون و قورقدوغندن قورتلمق ایچون سن و بن
سنک اوزرکده ازلر قلورم که انلر بنی تسبیح

وتنزیه ایدرلر اکسکلك صفتلرندن واو کوکلر کمال
صفتلریله وبرلرلر ذات وصفاتمی سن دخی انلر ایله بیله
بنی تسبیح وتحمید وتهلیل وتکبیر ایله سن دیدی
پس آدم دخی امر حقه امتثال ایدوب صباحی هر قنقی ذکره
مشغول اولسه بله مشغول اولوب ذکر ایدرمش ملائکهٔ کرام
علیهم السلام چونکه آدمك بو صفت وشرفن اشتدیلر
وحسن صورتن کوردیلر اسیه یا ربنا بزیم ایچون دخی
اتلر خلق ایله دیو دعا اتدیلر پس حق تعالی انلر ایچون
ابلق اتلر یاراتدی پس ارك دوه بو بیلو دخی وقتا کم
حق تعالی آتی یره ارسال ایدوب دورت ایاغی
یره بصدی ایسه کشندی حق تعالی دیدی مبارك
قلندك جمله حیوانلردن سنك کشنمك ایله
مشرکلری خور وذلیل ایدرم وسنك کشنمك ایله

اتلرك

اتلرك قولقلرین طولدوردم وکوکللرین قورقوتدم
پس جناب حق جمیع اشیایی حضرت آدمه عرض ایدوب
کوستردکده بیوردیلرکه یا آدم بونلردن دلدوکك
نسنه کندك ایچون اختیار ایله حضرت آدم علیه
السلام آتی اختیار اتدی پس حق تعالی دیدی کندوکه
واولادکه سبب عزت ابدیه اولاجق نسنه اختیار
اتدك مبارك اولسون بنم برکتم سنك اوزرکه در
وسزدن سوکلو بر مخلوق یاراتمدم بو حدیث شریف
قتی مفصل اولمغله نقل معنا ایله اختصار قلندی
پس بو حدیث شریف آتك قتی چوق فضائلنه دلالت
ایدر تأمل اولنه واصحاب کرامك بعض اولولرنده
رضوان الله علیهم اجمعین منقولدرکه رسول الله صلی الله علیه وسلم
حضرتنه دنیا متاعلرندن اك سوکلو نسنه خاتونلری

واتلری ایدی معقل بن یساردن رضه روایت اولنمشدرکه
ایتدی لم یکن شیء احب الی رسول الله صلی الله علیه وسلم
بعد النساء من الخیل یعنی رسول الله صلی الله علیه وسلم حضرتنه
خاتونلرندن صکره آتلرندن سوکلوراك برنسنه یوغیدی
بوتقدیرجه کشی خاتوننی واتلرینی سومك رسول الله
صلی الله علیه وسلم حضرتنك سنتنی رعایت ایلمك اولور ••
وبعض احادیث شریفه مضموننده وارد اولمشدرکه
عربی آت حق تعالیه دعا ایدر صاحبی کندویی
سومك ایچون ورزقی چوق اولمق ایچون وصکره
حسن خاتمه ایله اولمك ایچون دیو بیورلمشدر
عبد الله بن مبارك رحمه الله روایتنده سعد رحمه الله
عمرو بن عتبه دن رحمه الله تعالی نقل ایتمشدر غزایه کیدر
اوله دخی دوت بیك ذو جهم شرعی یه کرقربیك

اقچه

اقچه ایدر برآت صاتون آلدی دخی دوستلری
نیلردك برآته بوقدر اقچه صایوب دیو سویلدیلر
ایتدی بنم دشمنمه قرشو برآدیم وارد وغی بکا
دوت بیك دن سوکلودر دیو بیوردیلر ••
وعمرو بن عتبه دیدکلری کمسنه تابعینك اولولرندندر
وغازیلرندن وشهیدلرندندر وبعض حدیث شریفده
وارد اولمشدرکه آت جنتده دخی اولور برمبارك
حیواندرکه تکری تعالی حضرتی قوللرینی دنیاده وآخرتده
آنکله تشریف ایلر عبد الرحمن بن ساعده رضه ایدر
بن آتی سوردم دخی رسول الله صلی الله علیه وسلم
سؤال ایدوب یا رسول الله هیچ جنتده آت
اولور می دیدم بیوردیکم ان ادخلك الله الجنة
یا عبد الرحمن کان لك فیها فرس من یاقوت لها جناحان

تطييب بك حيث شئت يعني يا عبد الرحمن اگر حق تعالى
سنی جنته قويرسه اندن سنك ياقوتدن آتك
اولور که ایکی قنادی اولور سنی استدوکك یره
اوچورر دیدی و بو معنیده بر قج حدیث شریف
وارد اولمشدر جمله‌سی بری برینی تقویت ایلر و حق جل
وعلانك قدرت تامه‌سنده بو نسنه بعید اولمز
قادر مطلقدر نه دیلرسه ایلر بعض علما دیمشلردر که
بر کمسنه فی سبیل الله غزا ایچون آت آلوب بغلیه
اول کمسنه حق تعالی‌نك امرینی یرینه کتورمش
اولور زیرا واعدوا لهم ما استطعتم من قوة
ومن رباط الخيل آیت کریمه‌سی مقتضاسنجه
آت بسلمکله امر اولنمشدر و آیت کریمه‌نك
تفسیری بو باب اوله‌رق کچمشدر و رسول الله صلی الله علیه وسلم

امرینی

امرینی دخی یرینه کتورمش اولور زیرا بیورمشدر که
ارتبطوا الخيل وامسحوا بنواصيها واعجازها
یعنی آت بغلك و بغلمقدن مراد بسلمکدر یعنی
آت بسلك وانلوهن وصغر بلوهن صيغلك
دیمکدر بونده دخی مراد محبت ایدوب اوخشامق
دیمکدر سلمان فارسیدن رضه روایت اولنمشدر که
ایتدی اشتدم رسول الله صلعم بیورر دیکه حق علی کل مسلم
ان یرتبط فرسا اذا اطاق معناسی هر مسلمانك اوزرینه
واجبدر بر آت بغلمق قادر اولدوغی زمانده دیمکدر
وآتك جمله منافعندن بری بودرکه اولدوغی اوه
جن گیرمز رسول الله صلی الله علیه وسلم بیورمشدرکه الجن
لا تدخل بیتا فیه عتیق من الخیل معناسی جن گیرمز
شول اوه که اندن جنس عربی و یخشی آت اوله دیمکدد

بو حدیث شریفدن فهم اولنور که آت بسلیجک اعانت
بسلمک کورک ایش حکایت اولنور که بر کمسنه
عبد الله بن مبارک حضرتنه کلدی یا امام بکا اومن
طاش اتولر بلمزین کیم آتر دیدی عبد الله بیوردیکه
وار بر عربی آت آل اوکیمن بلمه دیدی اول کشی کیتدی
بر عربی آت آلدی اوینه کتوردوکی کبی طاش
کسلدی آتلمز اولدی صکره عبد الله حضرتنه حکمتی
نه ایدی یا امام دیو سؤال ایتدیلر ایتدی جنیلر ایکی
آت وار ایچون کتدیلر دیدی و شیطان جنس عربی آت
یانندن اولمه کمسنه صرع ایتمز دیمشلر شفا صدورده
ابو اسحق سکندرانیدن نقل ایدوب دیمشدر که رسول الله
صلی الله علیه وسلم خبر ویردی بیوردیکه ابلیس علیه اللعنه بر کون
حضرت عیسی علیه الصلوة والسلام یانینه کلدی حضرت عیسی علیه السلام ایتدی

یا ابلیس

یا ابلیس کا بر نسنه صورم بن طغروسن سویلر مسین ابلیس
ایتدی یا روح الله صور نه صورر سک دیدی عیسی علیه السلام
اندن صوردی ایتدی سکا شوغایتله اذا ایلیین نسنه
وقتی بی حضور اولدوغک نسنه ندر دیدی ایتدی
الله یولنه غزا ایچون کویلرده بر کوین یا حصارلردن
بر حصارده آت کشنه کیدر دیدی وبن اول اوده
کرمزین که اندن غزا نیتنه آت بسلنه دیدی ابن عساکر
رحمه الله نقلنده وارد اولمشدر که ابو ایوب انصاری رضی الله عنه روایت
ایلدیکه رسول الله صلی الله علیه وسلم بیورمشدر که لا تحضر الملائکة
من اللهو شیئا الا لهو الرجل مع امرأته واجراء الخیل والنضال
یعنی ملکلر لهو قسمندن بر نسنه یه حاضر اولمزلر الا اوچ نسنه [illegible] تونیله
لهولریا خود آت قوشسه یا خود اوق یا رشسه اول وقت
حاضر اولورلر دیمکدر لهو ایمک اوینمق و اکلنجه دیمکدر

حاصل کلام بونلردن غیری اویونلر جنا مشروعدر ملکلر اوراده
طورمزلر تحجرلر اما کشی خاتونیله اوینانسه یا آت سکرتسه
یا اوق آتیشسه ملکلر تحجرلر وابو هریره دن رضه دخی روایت
اولنمشدر که رسول الله صلی الله علیه وسلم دخی بیوردیکه کل لهو من
الدنیا باطل الا الثلثة انتضالك بقوسك وتادیبك
فرسك وملاعبتك اهلك فانها من الحق یعنی دنیاده
هر اویون باطلدر الا اوچ اویون دکل بری یایکله اوق
آتوب یاریشمق بری دخی آتکه ادب تعلیم اتمك و بری دخی
خاتونکله اوینامق تحقیقا بو اوچ اویون حقدر
دیکلدر و عمر بن عبد العزیزدن رحمه الله تعالی نقل اولنور آنلر
بنم یانمده ثابت اولدیکه رسول الله صلی الله علیه وسلم بیورمشدر که
من کان له فرس عربی فاکرمه اکرمه الله تعالی وان اهانه
اهانه الله تعالی یعنی بر کمسنه نك عربی آتی اوله دخی آکا

اکرام

اکرام ایدن الله تعالی حضرتی آکا اکرام ایدر و اکر اهانت ایدرسه
خوار طوتر الله تعالی دخی آنی خوار طوتر دیکدر امام بیهقی
رحمه الله نقل ایدر که تمیم داری رضه حضرتلرینی کوردیلر آتنه آرپه
ویرمکی ایچون اوترمش کندو ادیه آیرتلر اهلی وجماعتی
طوردلر بعضی کمسنه لر کوروب ایتدیلر یا تمیم بو ادیه
ایچون بر خدمتکار که ویرمدکمی آیرتلیه سنده غیری ادیه
آیرتلیچق کمسنه یوقمی ایدی دیدیلر ایتدی بندن غیری کمسنه دیک
اما کمسنه ویرمدکم اولکه بن اشتدم رسول الله صلی الله علیه وسلم
بیوردیکه بر کمسنه آتنك ادیه سنی آیرتلسه تحم اصدوغی
حالده اول کشیه هر دانه ادیه مقابله سنده اون حسنه یازیله
دیو بیورمشلردر دیدی بو حکایتی امام طبرانی وابن عساکر
رحمهما الله دخی یازوب نقل اتمشلردر و اول زمانده تمیم داری رضه
قدس شریفه یکجا یر دیمشلودر و حضرت عائشه صدیقه دن رضه

روایت ایتدیلر که ایتدی بر کون رسول الله صلی الله علیه وسلم اوتوردی
یانندہ آتی بغلو طوردی بن ایتدم یا رسول الله بو آتك
تورہ سنی بن اصاین ایتدی استرسنك اجر عظیم قزانامسن
و بر کیمسنه که بر آته تورہ اصه آنك مقابلنده اول کشیه
بر حسنه یازیلور روی یدکده صکره بینه تور بیلان الا
آنك مقابلنده بر کناهی محو اولور دیو بیوردی مسلم ابن
یسار دن رضه نقل اولندیکه ایتدی بکا خبر ویردیلر که
بر کون رسول الله صلی الله علیه وسلم جقدی دخی آتنك
یوزنی مبارك رداسیله سلدی و بیوردیکه بو کیجه بنی
آتدن اوتری عتاب اولندم معلوم اولدیکه کشی همان
آتنی خدمتکارنه اینانوب کندو فارغ اولمق معقول
و جایز دکل ایش کندو دخی یوقلیوب کورمك کرك ایمش
آت ایجون رسول الله صلی الله علیه وسلم عتاب اولنوب نیجه آتکی
کوزترمزسن

کوزترمزسن دینلیجك غیریلرك حالی نیجه اولور داشمن نبی
مالکدن رضه مرویدر که ایتدی رسول الله صلی الله علیه وسلم
بیورمشدر که البرکة فی نواصی الخیل یعنی برکت آتلرك
الinlerندہ در بو حدیث شریفی امام بخاری و امام مسلم
رحمهما الله روایت اتمشلردر و ابو داود رحمه الله نقلندہ
عتبة بن السلمی دن وارد اولمشدر که ایتدی رسول الله صلی الله
علیه وسلم حضرتی آتلرك یلسنین و برجکین و قویروغن
قرقمقدن نهی بیورمشدر قرقمق جائز دکلدر و ابو داود
و نسائی ابی وهب دن رضه روایت اتمشلردر که رسول الله صلی الله
علیه وسلم بیورمشلردر که علیکم بکل کمیت اغر محجل
او اشقر اغر محجل او ادهم اغر محجل یعنی سز ملازم
ایلك ایریلك هر طوری آته که النده غره سی
و ایاغنده سکلی اوله یا آل آته و یا سیاه آته که

النده غره سی وایاغندن سکلی اوله دیمکدر وابو قتاده رض
رسول الله صلی الله علیه وسلم حضرتندن روایت ایتمشدر خیر الخیل الادهم
الاقرح الارثم ثم الاقرح المحجل طلق الیمنی فانک تغنم
وتسلم یعنی ججی غزا ایتمک دلسک برآت الکه النی
صقر اوله ایاقلری سکل اوله فان لم یکن ادهم فکمیت
علی هذه الشیة یعنی آتلرک خیرلوسی قره آتدر که النده
وبورننده واوسط دوداغنده اذجق آق اوله
انده صکره النده اذجق آق اوله وآیاقلری سکل
اوله واوک آیاقلرینک صاغی سکل اولمیه اکر بوذکر
اولنان صفتلر اوزره سیاه آت بولنمزسه کمیت
اوله دیو بیوردی کمیت دیدکلری قره ایله قزل اوزره
سنندن بر رنکدر دیشلر غالبا بو دیارده یغز
دیدکلری طونددر که نه بللو سیاهدر نه بللو قزلدر
امام

امام طبرانی وحاکم رحمهما الله تعالی نقل ایتدیلر عقبة بن عامردن رضی الله عنه
مرویدر که ایتدی رسول الله صلی الله علیه وسلم بیوردیکه اذا اردت
ان تغزو فاشتر فرسا اغر محجلا طلق الیمنی فانک تغنم
وتسلم یعنی ججی غزا ایتمک دیلرسک برآت آل که النی
صقر اوله ایاقلری سکل اوله صاغنده سکل
اولمیه تحقیقا سن طویم اولورسن وسلامت اوزره
اولورسن دیمکدر حلبی بو یولده اولا آت غایت مبارک
واوغورلو اولور دیدی رحمه الله روایتدر ابو قتاده
رضی الله ایتدی بر کمسنه رسول الله صلی الله علیه وسلم حضرتنه کلوب
آت المق استرین نه اصل آت آلایین دیدی بیوردیلر که
اشتر ادهم ارثم محجلا طلق الیمنی او من الکمیت علی
هذه الشیة معناسی صاتون آل شول آتی که سیاه
اوله وبورننک اوستی آق وآیغی سکل اوله

ضاغ جانبنده سكل اوليه يا خود يغز آت ال
بونشانلر اوزره ديكلدر وابن عباس دن رضه
روايت اولنور كه رسول الله صلى الله عليه وسلم بيوردي كه يمن
الخيل في شقرها آتلوك خير وبركت وقوتي
النلرنده در يعني اشقر اولان آت ايو در ديكلدر اشقر
اولدر كه ال اولا وكليسي قويروغي قزل اولا عمرو بن
حارث روايت ايلكه رسول الله صلى الله عليه وسلم بيوردي كه لو
جمعت خيول العرب في صعيد ثم ارسلت لكان سابقا
الاشقر يعني عرب طايفه سنك آتلري بر صحراده جمع
اولنسه دخي صالي ويرلسه انلرك كچن اشقر اولوردي ديكلدر
حاصل جميع آتلرك يوكروكي آل ات ايمش نافع بن
جبير رضه روايت اتمشدر كه رسول الله صلى الله عليه وسلم بيوردي كه
اليمن في الخيل في كل احوى واحم يعني خير

وبركت

وبركت آتلرده در آنكه قره ويشله بكزه يه انده در يعني قيجي سياه
اوليه بر مقدار كوكوك اولا ديكلدر ورسول الله صلى الله عليه وسلم دن
بر فتح در لو آت ذكر اولنور خير وبركت بونده در كه دينلمشدر
هر بري مباركدر حالي سياه آت ويا غز آت وآل ودخي كوكوك
آت كه وجه مشروح اوزره ذكر اولنان نشانلري اولا هب
مباركلردر ديكلدر ابو هريره دن رضه مرويدر كه رسول الله صلى الله عليه وسلم
حضرتي آتده شكال اولدوغني سومزدي شكال اكا ديرلر كه
آتك اوك اياغنك صاغي وقيچ اياغنك صولي سكل
اولا سكل اولموق آتك بلكلري اق اولمقدر بعضلري ذكر
اتمشلردر كه حضرت امام حسين رضه شهيد اولدوغي زمانده
بو اصل آت اوزرنده ايدي ديديلر شفاء صدورده مذكوردر كه
رسول الله صلى الله عليه وسلم بيورمشدر كه كچن كوده سزكه بر طايفه نك آتلري
باشلرين يوقرو طوتلو وچوق كشنيه لر بيله سز كه فرصت انلركدر

وقچاه کوده سزکه باشلرینی اشغه طوتالر وآزکشنیه‌لر
وقویروقلرینی صالولی بیلهسزکه بومعقوله قوم منهزم اولور

باب ثانی آتلرک ایوسی ویتلوسی بیاننده در

ایو کامل آت اولدرکه انده یکرمی یدی اوتی یا ایله
اولا ترکی اداره جمع اوله ۱ یورکی ۲ یوکرک ۳ بییکی ۴
یصی ۵ یوکسک ۶ یوغنی بلکلی ۷ یومشق تولی ۸ یصیغ قرنلی
۹ یومری طرنقلی ۱۰ ینجقلی ۱۱ یاغری ۱۲ یوفقه دریلی ۱۳ یای بوینلی
۱۴ یودکلی ۱۵ ییتغی کلکش ۱۶ یینی ۱۷ یلسی ایجه واوزه ۱۸ یدلکی
۱۹ یوش ۲۰ ییتغی ۲۱ بوزنجی ۲۲ یدی یاشلی ۲۳ یوزی کوزل ۲۴ بپولی
۲۵ یر تمجلی ۲۶ یجانجی ۲۷ یرتلمش بعضیلر دیمشرکه ایو آت
اولدرکه انده اون ایکی تشبیه بوله اوچ یری کوزل
عورته بکزه یه اوچ یری دوه یه بکزه یه اوچ یری صوصغرینه
بکزه یه اوچ یری قاز ه بکزه یه اما عورته بکزه ین
اوچک

اوچک بری کوزل لکن ایکنجی صاچی ملایم وانجه واوزون
اولمقدر اوچنجیسی یاانجقلری عورت یانجغی کبی چوق اولمقدر
اما دوه یه بکزه ین اوچک بری بو ینی اوزون اولمقدر
ایکنجی کوبکلری دوه کوبکلی زیرا دوه کوبکلی آت الما کوزلی
اولور اوچنجی قیج سکولری یوغن ودك اولمقدر
اما صوصغرینه بکزه ین اوچك بری اولدرکه باکالری
یوغن وقصه اوله اوکوزکبی ایکنجی قرنی التی یصی
اولمقدر اوچنجی قویرق ییتغی کلکش اولمقدر اما قاتره
بکزه ین اوچک بری اولدرکه قولقلری اوزون اوله
ایکنجی اولدرکه قویروغی قاتر کبی قمچی قویروقلی اوله
اوچنجی طرنغی بکالکدر اوزنلقده دکل زیرا آتك
طرنغی توربکبی دکرمی کرکدر بو تشبیه لرینه
اول یکرمی یدی یاده بولنورحاصل کلام اولدرکه

آتاك ايوسى وهنرلوسى كوزل اولور نته كيم انسانن دخى
بركشى كوزل يوزلو وهيبتلو وقوتلو واوزون بويلو
وبيضى يغرنلى وخوش اوازلو اولسه اكثريا خويى دخى
كوزل اولور اطلبوا الخير عند حسان الوجوه. بيورلمشدر
حضرت امام شافعى رحمه الله برقيافتنامه كتابى تأليف ايدوب
انده ديمشدركه هركشى كيم آنى كوز كوردوكى كبى كوكل
سوسه اندن فائده بولنور اما اكر كوكل سومسه اندن
ضرر اولور بو مجربدر امدى بو اعتبار اوزره اتلرك
ايوسى اولدركه كوزل يوزلو جيران كوزلو اوله
وقولقلرى قمش يپراغى كبى اولوب ايكى قولاغى
اراسى كلكش وا[يا]غى دشلو يومرى النلو قورى
باشلى اوزون بوينلى وصچلى وقصه باللو وكوچك
بوكرلى واومزلى ويوجه بويلى وبيضى واويلوغى طوللى
وچوق

وچوق كوكسلى وقويروق بيتنغى كلكش وبودلرى اراسى
وكوبكلرى اراسى واكلى واشقلودن اشغه سى سياه
اوله وتيغ كودر اوله ويجانجى اوله يعنى يوردكن
ايكى قولاغين ايله ايكى جانبه اشارت ايدركبى كندوى
ترازوليوب صقنى صقنى يوريه اوكنه ارمق كلورسه
صچريه وبيني اوله يعنى يوردكن آيقلرين
برك طوتنوب شبشل آدم كبى يوروميوب ظريف حريف
كبى يوريه كندوى اشغه قويويرميه واوكى
قچندن وبقچى اوكندن يوكسك اولميوب ايكيسى
دخى برابر اوله وايكى آيقلرى كلكش بصوب
اوكلرى وقچلرى طولاشق اولميه والماجوغى يومرى
اولميه بر الماجوغى اكسك اولسه يوكرك وهنرلو
اولور وقچ اويلوقلرى يالنجقلى واينج يانتك

بيلسيك بويب سوكبى روانه
طورسه نازب بيجره كوه سرانه
بخار ابريب سكردينى بن
سره اكا تيز ايدب عمردوانه
قوريق قرلغوج كبى اوجبى
برده كبى صووه دكز بجبى
قعوج آنلنك صغن كبى كوزلى
محبوب آدم كبى كوزل يوزلى
آيغى باد لطف رحمانه
اوزده صفه وسليمانه

دخی آتلری چوق اوله و یر تمجلی اوله یعنی لغزنك یر تمجلری
یوکسك اوله قصه یر تمجلی آت هنرسزدر و بك باشلی
اولور و صویه کلجك صاغ ایاغنی اوّل بصه اگر صوکرون اوّل
بصرسه صولاقدر و بلی اکمیه و بلنك قولکه یری
انجه اوله قوینی بصی اوله و قسرق کوردکده کشنیه
اگر کشنمزسه دلسوزدر و بوینو واوموزی
دوز اوله ایرلکی الچق اولمیه و قمچی قویرقلی
اوله قویرق کمکلری انجه و قصه اوله
و باشی صله صله و صالینرق یوروریه اشقلری
یومری اولمیه و قچ ایاغنی اوکندن آشری بصه
و قشنجو ایکی اوك ایاغنی دیکه و قویروغنی
اکمیه و چوق صالمیه و قتی اوکك اولوب
قچن قچن کتمیه صول ایکوسنی اکسك اولان آت
هنرلو

هنرلو و یوکرك اولور اگر بر آتك بو ننده برقاشقی
قلیجغلری قولاغنه یقین اولورسه اشکن اولماز امّا
نقدر قولاغندن ایراق اولورسه اول قدر اشکن اولور
بو ذکر اولنان نشانلر جمله سی بر آتده جمع اولمق قتی از اولور
جمله سندن اهم والزم یوروکی اولماسیدر اندن صکره
یوکرك اولماسیدر یوکرك آتك قچ سکرلری یوغن
و دك و بلالتی چوق اولور یغز و خورمائی طورو
آت کم یلسی و قویروغی انجه واوزون اوله
هنرلو اولور جمله آتلرك طوروسی طور و سیدر
یعنی جمله نك سلطانی کبیدر **بيت**
طوری آتی بلکه اولور کوه طور * لونی آنك صانکه اولور سرخ نور
اندن صکره آچق طورو آت دخی اعلادر اندن صکره
دمیر قیر آت که یلسی و قویروغی و آشقلرده اشغه سی

سیاه اوله رخت کوزل یاره شورو صووغه
طیانور وهنزلو اولور سیاه آت یاوز واسکی
ویوکرك اولور چپل آت یلیسی وقویروغی اوزون
وطرنغی سیاه اولورسه هنزلو اولور آق آت دخی
اکر یلیسی وقویروغی سیاه اولورسه هنزلو اولور
قوله ات حقنده دیشلر آت کیم اوله قوله
اَلَه آنی بر بولم مکر یلیسی قویروغی قاره اوله
ویلیدن قویروغه بر سیاه یول کله اول وقت
هنزکلور وآل آت یوکرك اولور واسی دیارده
چوق هنزکلور اما صووغه وآجلغه وصوسزلغه
ویلچغه وطاشه دوزمز ناری مزاجدر وآتك
مقبولی اولدر که کمیت اوله هیچ سکلی اولمیه
بلکه النده التون قدر غرسی اوله واکر سکل
اولورسه

اولورسه بنی طرفنده وقچ ایاغنده اوله وآتك الننده
نقشانه اولور کاه
قبر مفتوح دیرلر واوك ایاغنك اوزنکی طوقنه جق
یرنده بور قاشق تولر بتو اکا شعر مخلوق دیرلر
وبالدم یرنده بور قاشق تولر اولسه اکا شعر مقتول
دیرلر وبو جمله نك اکثر آتچیلر اوغرسزدر دیرلر اما
بوینده بور قاشق تولر اولسه اکا جناح الفرس دیرلر
غایت ایو طوتولر وبنی طرفنده اوله اوك ایاغی ایله
ایکی قچلری سکل اولسه اکا مطلق الیمین دیرلر
وغایت اوغورلو طوتولر وچپراز سکلك اوغورلوسی
اولدر که اوکی بنی طرفنده وقچی قچی طرفنده سکل
اوله وسکلك ایچ یاننده سیاه بکلر اولسه
صاحبنه ضرر ایتشور وطشره سنده اولسه ضرری
غیره اولور واکر اوردنده اولسه اردنجه قوغی

دشمنه ضرر اولوب آتی تکرلنور دیرلر ودوت زاغی
سکل آت دوت منقره اولمق کرکدر دیرلر خصوصا که
طرنقلری آق و عیناق اوله اندن هیچ بولدا شلق کلمز
وآتك انه قرنندن چیك قالوه یری آق اولور
بسن تینجك یاده اولوب و یاره سی کیج او کیلور
دیمشلر و جمله آتلرك ایوسی و کوزه لی سکلاوی
جنسیدر که اورون بوینلو و اینجه بوغزلو و کوجك
باشلی و صوقاق بورنلو و یوکرك اولور اندن کهیلان
و طرنفی و کبیشه و خواره و محمودی و معنك
و ابیاه و خرینیق و کرك و دکلاوی
و صعیدیدر و بغدادك و بصره و لحظانك
و ترکمانك و غزه و شامك و بریه قومنك
و مصرك بعضی یرلرینك ایو و یوکرك آتلری اولور

باب

باب ثالث آتلرك تدبیرلرین و حقلرین
بیان ایدر آتك تدبیری بودر که یرینی غایت
تمیز و قورو ایده لر و بولاریغ ایکی جانبدن
بغلیه لر و کوسدك و بیو ندرسن قومیه لر و التنه
قرو فشقی دوکه لر و قشا ینجق التنه برقاب طوته لر
و اوزون کونلرده یمنی کون واری ایکی و یره لر
و دون یاروسندن صو ویرمك آتی بك سمیزدر
قبه قوشلقدن برصو و یره لر بردخی اکندیدن صکره
و یره لر و کاهی یلسنه و قویرو غنی و آیقلرینی
اسی صو ایله یویه لر و کونن ایکی کره محکم تیمار ایده لر
واوج کون یا تر میوب بنه لر کزدوره لر آیقلری
آجیله و یاتن آته برکیله ادبه بش کیجه ده و یره لر
اکر تحملی وار ایسه صولق دخی و یره لر و آته بنر کی

اوزنكيه يك باصوب آغزلغن ويرميه لر هماتيزجك
اوستنه بنه لر اندن صكره اوزنكي بكليه سپاهي
اولدركه اوزنكيسي ايجنه ايكي انجه قوسه لر ايا آغي
التنده قلسه برقونوق يركيده اول انجه لر دشميه
زيرا اوزنكيدي بوش قويوب ثقلتي ايره ويرمك
آتي يغر ايدر وده لمش آتك آيرني تيز المية لر
ودخانده ويغموردن آتي بك صقنه لر ويوردغون
آته تيزجك يم وصو ويرميه لر وصكره صوني
يمده اول وين لر وآتك بكلمانيك بليجنغي
محكم يويه لر وياشيني الا لرتاكه آت بجلغن
اولميه واتك هر برايا غمني سكر نمخ ايله نعل
ايده لر طاشه ايو يا بيشر برية قومي آتلرينه
نعل اورمه لر بريشلجه قورنغه اولور آتك

قرنني

قرنني يادرلر آتك طرنغنه محكم سودرلر طرنغي بك
اولور نعله محتاج اولمز زيرا ولايتلي ودخي بوشتوقودر
وحرب آيقر آته بنه لر زيرا يرايه تحمل ايدر ووآته
اوج دزكنده زياده وهر دزكندن برميلده ارتوق
سكرتميه لر زيرا بسلو آت كه اوج دزكنده زياده
سكرده لر جيكرلر هلاك اولور صاحبنه جوق كناه
اولور حيوانلر حقي ايسه انسان حقنده اشد
واصعبدر زيرا انسان ايله برطريق ايله حلال لشمك
ممكن اولور اما حيوانلر ايله ممكن اولمز آخرتده
عذاب اولمق لازم كلور رسول الله صلى الله عليه وسلم بيوردركه
نفسك مطيتك فارفق بها فان المنبت لا ارضا
قطع ولا ظهرا ابقى يعني آتني بك سورن يا
حدندن زياده يوك اوردن كشي يول الامز

ومركبني هلاك ايدر وباله كيدر پس بندوكلره جيواننه
رفق ايلك مقدارنجه قوللري يوب اسركك كندو نفسكزي واول
حيوانه جفى ديكدر زيرا قتي چوق آت سكرتمك كشينك
بدننه ضرر وقواسنه ضعف وحواسنه خلل ويرر •
بعض علما ديمشلردركه آته بنمك مرض كبيدر • وآت
سكرتمك مرض موت كبيدر • يعني خسته لك مقدمات
موتي اولدوغي كبي آته بنمك دخي مقدمات موتدر • زيرا
احتمالدركه آت يقلوب صاحبي هلاك اوله سكرتمكده
ايسه بو احتمال ارتقدر • پس مرض موت كبي اولور •
حضرت علي رضه بيوردلر كل شيء تجاوز حده • انقلب ضده
يعني هر نسنه كه مقدارندن زياده اوله ضدينه دونر •
نافع ايكن مضر اولور • نتكه حديث شريفده خير الامور
اوساطها بيورمشدر يعني دوكلي ايشلرك خيرلوسي

اورته لريدر

اورته لريدر كه نه قتي چوق اوله ونه قتي از اوله اعتدال
بودر ايكي طرفي دخي ظلم ومذمومدر

بيت

يوردر چوق قتي تازيي كل وسنك • آكل اكل آلور منزل خرلنك •
قروده كيم يكينه اتمك يقراول • شوصو كيم تيز آقه كيري يقراول •

علماء دين وفقهاء مسلمين ديمشلردركه بر كمسنه ده حقوق
حيوانات بيلمك ورعايت قلمامق اولماسه اكا حيوان بينمك
وبنمك حلال اولمز • حضرت پيغمبر صلى الله عليه وسلم بيوردلر
ان امرأة دخلت النار في هرة يعني بر عورت بر كدوك سنك
حقيني كوزتمكله جهنمه كيردي ديدي • الله تعالى حضرتلرينك
انسانه جمله تكليفلرينك اصلي ايكي نسنه اوزرهدر
بري تعظيم لامر الله • بري شفقة على خلق الله •
يعني بري الله تعالينك بيوردقلريني اولو طوتمق
وبري الله تعالينك يرترديغي نسنه لره اكر انسان

اکر حیوانه اسرکیوب اجیمتوب ظلم اتمامك بر حدیث شریفده دخی
بیورمشلر ارحموا من فی الارض یرحمکم من فی السماء
من لا یرحم لا یرحم یعنی سز اسرکاك یرده اولان انسان
وحیوانانی اکر سز انلری اسرکرایسکوز سزی رحمت
ایدرلر و کوکلرده اولان الله تعالی شول کمسه که انلری
اسرکمز اول دخی اسرکنمز برفاجره عورت بر صوسز
کلبه مرحمت ایدوب ایچ ادوکی ایله برقیودن صو چکوب
ویرمکله مغفوره اولوب اهل جنت اولدوغی حدیث
مشارقده مذکوردر صاحب الکشاف ایدر صبی ایکن
بر سرچه قوش جغزی طوتدم ایاغنه ایپ
بغلادم بر دیوار دلوکنه قچدی ایپنی چکدم
ایاغی قرلدی بعد زمان بن دخی آتدن دوشدم
ایاغم قرلدی الحمد لله تعالی سرچه نك حقی بندن

دنیاده

دنیاده الینوب عقبایه قلمادی البته کمسنه نك حقی
کمسنه ده قلمزامدی کشی حقوقدن برك صقنمق کرکدر
خصوصا که حیوانات حقی غایتکوجدر بیت
بود راسایش عالم بودر مقبول انس وجن
نه کمسنه دن انجنسون نه سن بر کمسنه دن انجن
امام ابو اللیث روایت ایدر که حضرت موسی کلیم الله
صلوات الله علی نبینا وعلیه جنابحقه سؤال ایدوب
یا رب بنی نه سبب ایله کندوکه رسول وکلیم
اتدك دیدی حق تعالی بیوردیکه برقیون جغی
اسرکدوکك سببیله اول قیون سوریه آیرلوب
قچدی وسنی قتی بك یورلتدی سن آنی
عاقبت یتشوب طوتدك ورحمت ایدوب
قوجدك ای مسکینه نیچون کندوکی یوردك

دیوا وخشادلك • پس بو سبب ایله بن سنی خلقه
پیغمبر قلدم دیدی فقیه رحمه الله تعالی ایدر
انبیاء کرام علیهم الصلوة والسلام رعی غنم
اتدکلری نك وجهی بودر کم حیوانات اوزره
شفقتلری کامل اولدقده صکره انسان اوزره
حاکم اولالر • بوندن حصه بودر کم حاکملر
کندولری انسانه وحیواناته بلکه نباتاته بله
عدالت ایدوب ظلم اتمیه لر • وحضرت عمرك رضی الله عنه
من عدل ملك • ومن ظلم هلك • قوللری غایت
مجرب الصدق کلامدر نظم

عدلله قائم اولور جمله نبات • عدلله زنده در موجودات
عدلله دادی ایدن حصن حصین • اولدی الامر واولوا الامر امین
ذره جه ظلمت ظلم امرا • ایکو دردکزویه طاغلرجه بلا

عدلله

عدلله روشن اولور ملك جهان • نتکم جان ایله جسم انسان
رحمت اکا که اوله خلقی لطیف • انده اجنمیه بر مور ضعیف
بر عدلله اول یوری مقبول خدا • نیلدی دکله او سلطان سخا
پدر شاه شهیدان حسنین • یعنی داماد امام الحرمین
عدلله تخت حکومتده ایکن • فضلله تخت خلافتده ایکن
یولده بر سهو اوله اول ذات شریف • بصدی بر مور زبر پاتدی ضعیف
مور ایچون حالی دکرکون اولدی • آجیدی اغلدی محزون اولدی
خوف ایدوب اول موردن شیر خدا • دیدی بیك ناله ایله واویلا
ضرر م اولدی بو مظلومه بنم • نوله طاشلر ایله دوکرسم تنم
خالقك کوتوروب شفقتله • الینه الدی بر زحمتیله
قونینه قویدی او سلطان سخا • ایوا اولنجه اکا ایتدی دوا
حکمت الله ایله اول کیجه همان • دوشنه کیردی آنك فخر جهان
دیدی لطف وکرم وعزتله • حذر ایله بو رعیه غفلتیله

سکالایقمی یوردکی مسرور • ناگهان الجنة سندی بر مور

آرز اکمز مسن ای باب علوم • دوز محشرده اومور مظلوم

حقنی استیوبن حدتله • یپوشه دامنکم شدتله

بو کلامی دیدی چون اکا رسول • خوف ایدوب غایتله اولدی ملول

بو ملاولتده ایکی کیرو نبی • شادمان اتدی او عالی نسبی

دیدی ای یار کزیده اول مسرور • التماس ایلدی حقدن سنی مور

دیدی یارب او عثمان وفا • قصد ایلمتدی بو اشی بکا

قلبک آینه سنی صاف ایله • دکله بو قصه یی انصاف ایله

حکایت اخری

سعید الحیات و شهید الممات • سر سروران پادشاه غزات

شه غازیان اعنی سلطان مراد • کلستانه وارمغی قلدی مراد

بهارک بو رسمه کوروب زینتن • تفکر ایدرکن حقک قدرتن

یننده اولان قوللرینک بری • قوپادر صونر بر کل احمری

دیدی

دیدی اول قولینه قورسیون قوالک • نماتینه اولدک سبب اول کلک

دریغا کم تسبیح ایدرکن حقی • اکا مانع اولدک بو کونه ای شقی

ایدرکن کلستانده عرض جمال • هلاک ایلدک باد صرصر مثال

صبای اجل کبی یردک اکا • وجودی چراغینه ویردک فنا

کل اوجنده آتدی هزاران عتاب • خطا ایدنه احدی راه صواب

شو کم عدلی ازرماغی اوزادر • نباتاتی دخی کوردر کوزه در

عدالت ایدن پادشاه شفیع • اولور عالمه صنکه فصل ربیع

انکله کولر آچیلور کائنات • صفا بخش و معمور اولور هر جهات

جهاندار اولان فراست کرک • کوردکوزن عینی عدالت کرک

باب بنج آتلرک دشلرین و یاشلرینی بیان ایدر

معلوم اولا کم طای آتک اول ایکی دیشی اشغه دن و ایکی دیشی یوقرودن چقار اول دیشلره ابتدائیات وثنایا دیرلر آنلرک یانندن دورت دیش

دخی بتر انلره واسطات دیرلر انلر یاننده چقان دوت
دیشه رباعیات دیرلر تمام اوکی اون ایکی دیش اولور
اچرودکی دیشلر ایله قرق ایکی دیش اولور آت اوچ
یاشنه وارنجق دیشلری صادو اولور قولنی
دشنك قیغنی اچر وآزوسنی یرر دوردنجی
ثنایاسی دوشر ویرینه ینه بتر بشنجی قولنی
دشنك دبی یوغن اولور التی سنده بر مقدار
بریانی کدیلی یدی سنده ایچلرنده قره جه
چوقرجقلر اولور وایکی چکمسی اورتا سننده
اورتلی یومریجه بتر جکز بتر پس ارتوق
بیومکده قلور سکزنجی اول چوقر دخی
درلر اولور طقوزنجی سنلمکم باشلر
اوننجی دخی زیاده سیلر وبورنی اچنده

بردلك

بردلك پیدا اولور بودیشلرك حالی بویله اولمق
اگر آت بعض سنده گمرمکه معتاد دکل
ایسه در واگر بولدوغی دموری وآنجی گمرمکه
معتاد ایسه یاشی دیشندن معلوم اولمز
چکمه سنندن بلمك گوکدر گنج آتك چکمه
کمکلری یوغن اولور یاشلندقجه
اینجلور حتی بچاق یوزی کبی کسکین
اولور پس آتك اون یاشنده یوقروسی
تخمین وفراست ایله معلوم اولور جزمه
مجال اولمز وآتك عمری انسان عمرینك
نصفیدر پس آت قرق واللی یاشنه
وارمق اولور نتکم انسانك بعضی یوز
یاشنه وارر الله سبحانه وتعالی

اول سنی سعادتلو پادشاهمزه دخی نصیب ایلیه
آمین یا معین خاتمه آتك منافعی بیانندهدر
آتك بیننسنی بالله قرشدرسلر ضعیف
البصر کمسنه نك کوزی اوزره اورسلر
قوتلندوره • واوجقلو کشیه بر درهم
یدرسلر نافع اوله • آتك دلنی بریان
ایدوب بالله یسه‌لر خفقان رنجی کیده ده
برکمسنه آتك صاغ کوزن شکر ومسك ایله
قوریدوب کتورسه خلق انجنده شریف اوله
وآتك یوره کن قوریدوب اوجقلو کمسنیه
بر مثقال یدرسلر نافع اوله • وبالله خلط
ایدوب یسه قاوقدن طاشه اریده
آتك بغرنی بشروب بر قانغی اوغلان کمسنیه یدرسلر
نافع

نافع اوله • آتك اودنی بر مقدار کونلك
وطوبالوق ترشدوب قانغی اشتنمز کمسنیه یدرسلر
نافع اوله • آتك طالاوغنی اسکی سرکه ده
بشرسلر بش مثقال یسه طالاوغی اولان
کمسنه یه نافع اوله • آتك خیالینی صبره
طوز ایله دوکسه لر نقرس رنجنه بال ایله سورسلر
نافع اوله • وسرکه ایله ازسه لر قرنجه اینینه
دوکسه لر قرنجه یی کیده ده • آتك سودنی
طوغرمز عورت بشرکز اجسه حامله اوله
وارق کمسنه احسه سمرویه • ضیق النفس رنجنه
وصنجویه نافع اوله • آتك قاتنی قوردوز
ایت طالاغی کشینك یرینه سورسلر
نافع اوله • وداء الثعلب رنجنه نافعدر

آتك دشنى اوبخوده خودلينى كشينك باشنى
التنه قوسلر كسنه • وا وغلانجقلرك
بشكنه قوسلر ضررلردن امين اولالر • آتك
طرنغن براوده كومسه لر اول اوده اولانلره
سحر وضرر تاثير اتميه • آتك ياغن بل اغرسنه
ويا ن اغرسنه سورسلر نافع اوله • آتك
تويني يقسه لر كولني بورنه قانى دكمين
كمسه نك بورننه اوفورسلر ديكه • ويارلره
اكسه لر نافع اوله • آتك كموكني يقسه لر
بياض اولنجه اثرن دوكوب بمرده صادوسنه
خلط ايدوب اسهال اولان كمسيه يديرسلر
نافع اوله باذن الله تعالى • آتك منافعندن
كندونك دخى امراض ومعالجاتندن سوز

چوقدر

چوقدر لكن طبع پادشاهى يه ملال ويرميكون
احتراز ايچون ايجاز واختصار قلندى

بيت

وصفى دوكيمز سخنك قل تمام •
ويرسوزوكه زينت خير الكلام •

پادشاها حق قله عمرك دراز •
دايم اين سرو قدك سرفراز •

كلشن مقصودك اوله تازه تر •
نخل مراداتك اوله بارور •

تازه قله حق چمن بختكى •
رشك سپهر ايلين خدا تختكى •

پاى سمندك صله افلاكه كمر •
مهر ايلن رايت كيتى نوردة •

هردم الكده اوله شمشير زر •

آیینهٔ شاهد فتح وظفر
ذاتکه کم عالمه اولدر نظام
اوله سراپردهٔ عزت مقام
مهر منور کبی هر بامداد
عرض جمال ایله قلوبه عدل وداد
اسب عجیب اوزده بنوب کامران
عزم ایدیجک دشمنه لشکر کشان
فتح وظفر بدرقهٔ راه اوله
دولتیله یاردیجک الله اوله
خیر له ختم ایله ایدوب اختصار
خاتمهٔ دعوتی پایان کار
سنن نجامی کبی بی ارتیاب
قل رقم خاتمه تم الکتاب

الحمد

الحمد لله تعالی علی التمام
ولرسوله افضل الصلوة والسلام

وادی اسم که باد نسلندن — صافنات الجیاد نسلندن
منتسب درابر ابیانه — امی ام الجواد نسلندن
اول پری پیکری خدا قلمش — اشقر دیوزاد نسلندن
کحل چشمین کحیلدن المش — جید بیجیرانه واد نسلندن
بیله شیر نردن ثبات کسب اتمش — وثباته جراد نسلندن
یوردلدل السلامه شنشبا
طور عشقانه باد نسلندن

آتك بالغى يكرمى ارشين مقداريدر كوچك بويى

اوتوز آلتمش ارشين قرنى ارقه سنه اورته بويى

اوتوز سكسان بيوك بويى دورت يوز ارشين

كوچك باش ايكيوز قرق ارشين اورته باش ايكيوز آلتمش

بيوك باش يوز سكسن چيوات دورت يوز يكرمى سكز

اورته بيك دورت يوز قرق سكز يعنى بيك دورت يوز تمش

تم

صوم رسالهسی

بسم الله الرحمن الرحيم

الحمد لله رب العالمين والصلوة والسلام على سيدنا محمد وآله وصحبه اجمعين
بوندن صكره معلوم اوله كه هر انسانه علم حالنى بلمك ومقتضاسنجه
عمل ايتمك لازمدر ودخى اعتقاد بابنده لسان تركى اوزره نيجه رساله
تأليف اولنمشدر كه انلر ايله عوام خواص منتفع اولمشلردر ولكن صومه
متعلق لسان تركى اوزره بر رساله مشهوره ومتداوله
اولمديغنه بونك برله بو دخى زياده مهم اولانلردن امدى
بو فقير الحقير عزيمت ايتدمكه صومه متعلق بعض مهم
اولانلرى نقل ايله لسان تركى اوزره بر رساله جمع ايدمكه
آنوكيله عوام ناس منتفع اولوب بزى دخى خير دعادن اونتميه لر

امدى

امدى رمضان شريف اورجى فرض اولمسنك شرطى اوچدر
اولى مسلمان اولمقدر كافره دكل ايكنجى عاقل اولمقدر دليه دكل
اوچنجى بالغ اولمقدر صبيه دكل اداسى فرض اولماسنك
شرطى ايكيدر اولى صاغ اوله خسته اولمايه ايكنجى
مقيم اوله مسافر اولميه بو ايكيسى كوركك اداك كركدر
عورت اوله اداسى صحيح اولماسنك شرطى ايكيدر اولى
حيض اولمامق ايكنجى نفاس اولمامق مجالس روميده مذكوردر
مسئله اوروج نيه ديرلر انى بلمك لازمدر اوروج اوج
شرطيله صحيح اولور يمامك واچممك نيت ايلم صبح صادقدن
كون طولنجه نيت ايتمك نه وقت لازمدر رمضان
شريف اوروجى ايله بر كون معين نذر اولنان اوروجه

ونافله اوروجه کیجه دن قباقوشلوغه وارنجه صحیحدر
اما قباقوشلقدن صکره اولماز مذهب اصحده اما
قضا وکفارت اولان اوروجه ونذر مطلق اولوب بر کونه معین
اولمیان اوروجه بو اوچنه شرط اولندر کیجه دن نیت ایتمک
واوروجی تعیین ایتمک وقایه ده مذکوردر مسئله اکر
رمضان شریفک ایدوکی معلوم اولمیان کیجه بولطلی اولسه
اول کون طوتلمیه الا نافله طوتلمه اکر اول کونی بر غیر واجب
ایچون طوتسه مکروهدر اما اول واجب ایچون اولورکه
رمضان شریفک ایدکی بلنمسه اما اکر اصکره ظاهر اولسه
رمضان شریف ایچون واقع اولور شک کونی نافله طوتوق
ارجحدر جمیع علما یاننده اکر اول کون اوروج طوتوق

عادت

عادت ایتدوکی کونه راست کلسه وکلمسه حاصلی طوتلور قاضی
ومفتی کبی اما غیریلری زوالدن صکره نیت ایسه لر جائزدر
وقایه ده مذکوردر مسئله اوروج اوتماز اکر بر کمسنه
نیت ایلسه که اکر یارین رمضان ایسه اوروجم اکر اولمز
دکلم دیسه وقایه ده مذکوردر مسئله اکر بر کمسنه نیت ایتسه
اکر یارین رمضاندن ایسه رمضان ایچون اوروجم اکر دکل ایسه
بر غیری واجب ایچون اوروجم دیسه یا نافله ایچون اوروجم دیسه مکروهدر
بو ایکی صورتده بیله صکره رمضان اولدیغی بلنسه رمضاندن اولور
اکر بلنمسه ایکی صورتده بیله نافله اولور وقایه ده مذکوردر [illegible]
مسئله بر کمسنه رمضان آینک هلالنی کورسه صائم اوله
اکر سوزی رد اولنورسه اکر بر قضا الیه ایچون کفارت لازم دکل

ذمی مقبولدر برکشینك بن هلالی کوردم دیدکی خبر دعوا
اولموسزین واشهد دیمك سزین صوم عقدن بولطلی
کوننده اما اول کمسنه عادل اولمیوب کرك فاسق اولمق شرطیله
اگر قول یا عورت اولورسه ده ویا برکمسنه یه سکوب حد
اورلمش ایسه ده توبه اتمش سه ده بیرام ایچون شرط اولندر
ایکی ار کمسنه یا بر ار کمسنه و ایکی عورت واشهد لفظن دیمك
اما دعوی شرط دکلدر بولطسز کونده شرطدر رجوع جماعت
شهادتلری ایکسنده ده یعنی اوروج بیرام ایلرینه و ایکی
عادل کشی سوزیله طوتوب اوتوز کونی تمام اتدکده صکره هلال
اولورمك اما عادل برکشی سوزیله اولماز قربان بیرامینده
اوروج بیرامی کبیدر واجبدرنده و کفارت اوروجی
طوتمق و قضا یرده مذکوردر **مسئله** اوروج طوتمق سنتدر
یل ایچنده عرفه کونلرینه و عاشوره کونلری و ذی الحجه
آینك

آینك اولنده اون کونی و سائر رجب و شعبان طوتمق
حلوایتنده مذکوردر لکن سنت و مستحب اولدر اوروجی
تفصیل اتدکده زیرا ناسك جهلی غالب فرضی ادا اتمده
قصوری کمالده بار فرضی ادا ایدرلر زیرا اعتقادی قلوبنده
سنیده کذا کی حلوایتده اوروج اوجدر بری عوام اوروجی
درکه یمك ایچمك جماع اتمز اما علم اخلاق نذر بلمز
و سائر اعضانك آفاتن بلمز هیچ اولمزسه دورت بونده
طقسان التی آفات بلور بلمز بو اوروج عوام اوروجیدر
فائده سی انجق بغلی جقمق کبی قرینده طوبیور در غیری فائده سی
یوقدر ایکنجی خواص اوروجیدرکه یمك ایچمك و جماع اتمز
طقوز اعضانك علمن بلور و بو طقوز اعضاسنی معاصیدن
حفظ ایدر و سائر اوامره امتثال ایدر و نواهیدن
اجتناب ایدر بو اوروجك فائده سی وقت افطاردر ثواب

آلور وهم حضرت عزرائيله روحني تسليم ايتمسي
آسان اولور اوچنجي اخص الخواص اولوب ذكر بو مذكورلره
رعايتدن صكره بقاء آخرتي وفناء دنيايي خالصا
فكر ايدوب جناب رب العالمينك محبتندن غيري بتون
دنيانك لذتني قلبندن چقاران صائمك فائده سي
هم وقت افطارده وهم وقت تسليم روحده وجنات
عالياتده بلا كيف ديدار مولاني حضرت جناب بارينك مشاهده
وقتنده ايدر جعلنا من مشتاقيه آمين بو زمانده ايسه
بويله اوروج طوتان آز دار اهلنه خفی دکلدر مسئله
اوروج طوتن كمسنه نك بوغازنه سنك ويا توز كيتسه
ضرر ايتمز جلوياتده مذكوردر مسئله بر كمسنه نك اوروج
ايدوكني اونودوب ييسه يا ايچسه يا جماع اتسه ويا خود
اويويوب احتلام اولسه يا شهوتله باقوب انزال اولسه
يا يغلنسه

يا يغلنسه ويا سورمه چكنسه ويا بر كمسنه اوپسه
يا غيبت ايتسه ويا اختيارسز قوصسه يا قصديله
آزجق قوصسه يا ذكر دلوكنه ياغ دوكسه يا قولاغنه
صو آقدسه بو ذكر اولنانلرك جملهسندن اوروج بوزلماز
وقايه ده مذكوردر مسئله بر آدم خاتوننه بركز يا زياده
بقسه لكن ياپشمسه يا خود بر صبي يه شهوتيله يا خود بر خاتون
الشمسه شويله اتسه بويله اتسه ديو دوشنوركن انزال
اولسه اوروج بوزلماز اما اوپسه يا خود ياپشسه
انزال اولسه اوروج بوزيلور قضا لازم كفارت لازم
دكلدر مختصر وقايه ده شرحي قهستانيده مذكوردر
مسئله دشلري ارهسنده نخود مقدارندن اكسك
اولان شي يوتسه اوروج بوزلمز الا مكي اليله آله
اندن صكره يوده اول زمان بوزيلور كذلك جميعده

بردانه صوصم بیسه اوروجی بوزیلور امّا جینسسه یوتسه
بوزلماز وقایه ده مذکوردر مسئله برصائمی من ارق
ایله اوروج من ارق قوننه کرسه بعض جقرلر اوروجی
بوزلماز خلاصة الفتاوی ده مذکوردر صورت فتوایه
زید صائم ایکن یوزینه کل صولی سوروب دخی جچکدن قوقلمق
مکروهدر الجواب دکلدر نقل فی الفتاوی علی افندی باب
بو باب اوروجک مکروهلری بیاننده در مسئله اوروج طوتان
کمسه برنسنه طاتمق مکروهدر ودخی بر نسنه چینیسه مکروهدر
الا مکر اوغلانجوغی اوله ضرورتدن اوتوری
ودخی اوپمک مکروهدر اکر نفسنه امین دکل ایسه
وقایه ده مذکوردر مسئله یوکلی عورت وامزیجی عورت
قورقسه کندولردن واولادلرندن ودخی خسته
کمسه قورقسه که خسته لکی زیاده اوله دیو اول زمان
یییه‌لر

ییه‌لر قورقسی غالب ایسه ودخی مسافر اولان کمسنه
ییه‌لر دخی صکره قضا ایده‌لر امّا مسافره اوروج
طوتمق ضرر ایتمسه طوتمق سوکلودر بو جمله وقایه ده مذکوردر
مسئله نافله اوروج طوتان آدمی دوکنه دعوت ایتسه‌لر
دعوته وارسون امّا افطار ایلمسون اکر دعوت صاحبی
زیاده اقدام ایلر ایسه افطار اتمکدن ضرر یوقدر اکر
نفسنک ارضوسیله افطار ایدرسه مکروهدر
ولکن اقدام ایله افطار جائز اولدوغی قبل الزوالدر
بعد الزوال ایسه افطار اتمک مکروهدر مکر اتاسنه ویاخود
اناسنه ویاخود ایکسندن برینه حقوق لازم کلیه بو
افطار نافله ده در امّا فرض وواجب اولان اوروجه
بو طریق ایله افطار اتمک جائز اولماز منتخب تاتارخانیه
کتابنده کتاب صومده یدنجی فصلده مذکوردر باب

برصائم تچن مسئله بلدوردر مفسدلوغن بوناصومك
آدمك دشلری دبندن قان چقسه اگر تکرك قانزن
غالب ایسه بوغازنه کتسه ضرر ویرمز اما قان
غالب ایسه مفسد صومدر کذلك ایکیسی برابر اولسه
استحسانا مفسد صومدر خلاصة الفتاویده مذکوردر
مسئله برصائم قان الجسه اوروجی بوزیلور لکن ظاهر
روایت اوزره کفارت لازم کلماز عادتا غذا اولمدوغیچون
اما بعضلر لازم دردیدیلر خلاصة الفتاویده مذکوردر
مسئله اغزندن تکوکی اوجنه جمع ایدوب بعده اغزنه
قیوب یوتسه اوروجی بوزیلور خلاصة الفتاویده مذکوردر
مسئله رمضان شریف کوننده صبی بالغ اولسه کافر
اسلامه کلسه یا مسافر مقیم اولسه یا حیض طاهر اولسه
اول کون بقیه سنی طوتوق لازم اولور بالغ اولانه ایله

اسلامه

اسلامه کلنه قضا لازم کلمز اول کونی مسافر ایله حیض اولانه
قضا لازم اولور ملتقیده مذکوردر مسئله صائم اولان
کمسنه ابریشمی اغزنه قودقدن بویاسی چقوب تکوکه قریشوب
ابریشمك رنکی تکوکده غالب اولسه وصائم اوله صائم
ایدوکی خاطرنده ایکن اول تکوکی یوتسه صومی بوزیلور
خلاصة الفتاویده مذکوردر مسئله صائم اولان
کمسه یپراق یسه اگر عادتا یننی یپراقلردن ایسه
کشنش کبی وتازه اصمه یپراغی کبی اوروجی بوزیلور
کفارت لازم اولور اما عادتا یننمز یپراق ایسه
یاخود قورتلنمش اصمه یپراغی ایسه اوروجی بوزیلور کفارت
لازم اولماز خلاصة الفتاویده مذکوردر مسئله
کوز یاشی صائمك اغزینه کرسه اگر از ایسه بر قطره
یا ایکی قطره اوروجی بوزلماز اگر چوق اولوب جمیع اغزنده
لذتن بولورسه یاخود چوق جمع اولدقدن صکره یوتسه

اورجی بوزیلور دکذلك بوزی ترلنوب تن اغزینه کرسه
یاخود قادینك اغزینه کروب بوتسه اورجی بوزیلور
خلاصة الفتاوىده مذکوردر مسئله برکمسه رمضانك
صباح وقتنده مرتد اولوب قبل الزوال ینه رجوع ایدوب
مسلمان اولسه وقبل الزوال صومنه نیت ایتسه صومی
جائز اولور دیرلر اول کونی ییسه قضا لازم اولور کفارت
لازم اولماز خلاصة الفتاوىده مذکوردر مسئله
صائمك دبرنه بر آغاج بتسه اکر اغاجك بر طرفی
طشره ده ایسه صومی بوزلماز هیچ قالماشن ایسه
اورجی بوزیلور خلاصة الفتاوىده مذکوردر مسئله
غروب شمسده شك ایدوب اورجی بوزمیه اکر صومی
بوزراسیه قضا لازمدر لکن کفارت لازم اولمغه
اختلاف ایلدیلر خلاصة الفتاوىده مذکوردر

مسئله

مسئله سحوره قالقوب لکن ظن غالبده فجر طلوع ایتمش اولیه
ایکن ییسه اوزرینه اول کونی قضا لازمدر خلاصة الفتاوىده
مذکوردر مسئله پیر فانی اکر عاجز اولسه اورج طوتمغه
ییه دخی هر کون ایچون بر مسکینی طیوره فطره دکین کبی
واکر صکره طوتمغه قادر اولورسه قضا ایده وقایه ده
مذکوردر مسئله صائمك ظن غالبی کون طلمدغنه ایکن
افطار اتسه صکره کون طلمدوغی بلنسه هم قضا وهم
کفارت لازم اولور خلاصة الفتاوىده مذکوردر مسئله
ایکی کمسنه شمس غروب ایلدی دیو شهادت ایلسه لر وایکی کمسنه
غروب ایلمدی دیو شهادت ایلسه لر بعده کون طلمدغی ظاهر
ظاهر اولسه صائم ایسه اولکی شهادت ایله افطار ایلیسه
بعده فجر طلوع ایلدکی ظاهر اولسه هم قضا وهم کفارت
لازم اولور بالاتفاق خلاصة الفتاوىده مذکوردر

مسئله برکیسه عورتنه رمضان شریف کیجه سی کونی فجر طلوع ایلدیمی
دیرکن عورت ایدر بعد طلوع ایلمدی دیمکله زوجی عورتنه جماع
ایلسه مع هذا طلوع ایلمش اولسه مشایخ فقها اختلاف ایلدیلر
اصح قول اوزره زوجنه کفارت لازم کلمز زیرا عورتك
شهادتنه مغرور اولدی لکن عورتنه کفارت لازم اولدی
مطلقا خلاصة الفتاوی ده مذکوردر مسئله برجاریه
رمضان شریفده طعام بشرمکدن یا اتمك یوغرمقدن یاخود
اثواب یومقدن ضعیف اولوب هلاك اولمقدن خوف
ایلسه ده افطار ایلسه انجق قضا لازم اولور کذلك
بر عورت ادر امریله بویله خدمتلردن ضعیف اولوب افطار
ایلسه اکر نفسی هلاك اولمقدن خوفیله افطار ایلدیسه
انجق قضا لازم اولور خلاصة الفتاوی ده مذکوردر
مسئله فجی بر عورت حیض عادتی اولسه اول کون کلدکده
افطار

افطار ایلسه لکن اول کون حیض کورمسه هم قضا وهم
کفارت لازم در خلاصة الفتاوی ده مذکوردر مسئله
کفارت صومده کوله جاریه اعتاقنه قادر اولانه اعتاقدر
قادر اولمیانه ایکی آی تتابع اوزره صائم اولمقدر اکا دخی قادر
اولمیانه التمش فقیره برمشر صاع بغدای یا قیمتنی ویرمکدر
مختصر وقایه شرح قهستانیده مسطوردر مسئله صائم رمضان
شریف آخرنده کوندوز اویله وقتنده اول یاخود صکره شوال
آین کورسه مدت صوم تمام اولدی ظن ایدوب قصد ایلسه کفارت
واجب اولمامسی لایقدر فتاوی تاتارخانیه ده مذکوردر مسئله
صائمك بورنی قنایوب بوغازینه کتسه اوروجی بوزیلور
بحر الرائقده مذکوردر مسئله بورننه صوقجسه بیننه
چقرسه بوزار اغزینه کلورسه بوزماز مسئله بر آدم
برآدمه اوزم دانه سنی آتسه اول دانه اول آدمك

برخا زنه گتسه اوروجی بوزیلور ودخی اوروج طوتانا اویورکن
صوایچسه اوروجی بوزیلور اکر اهله اوروجنی بوزرد سکر
اول اوروجی قضا لازم کفارت لازم دکل بحر الرایقده مذکوردر

باب بو باب تراویح نمازین بیلدرر مسئله تراویح نمازی
سنت مؤکده در رمضان آینک هر بر کیجه سنده یتسو نمازینک
صکره وتر نمازینک اول ده صکره جماعتله وتر قلمق کرکدر
وتراویح نمازی یکرمی رکعتدر اون سلام ایله هر ایکی رکعتدن
صکره اوتورمغله دوت رکعت قلنجق مقداری تراویح نمازی
سنت اولان بتون رمضان آینده بر کره ختم ترک اولنماز
جماعتک کسلندن اوتوری دخی ابتدا اوزره طورمغه
قدرتی وار ایکن تراویح نمازینی اوتوردوکن قلمق مکروهدر
ودخی وتر نمازی انجق رمضان آینده جماعتله قلنور دخی سنت
اولان نمازلرده افضل اولان اوده قلمقدر الا تراویح دکل
ملتقی

باب

ملتقی الابحرده فصل تراویحک مشروع اوزره منضبطوردر
بو باب صدقه فطر بیلدرر صدقه فطر واجبدر کندی نفسیچون
وبالغ اولمدق اوغلی وقیزی ایچون وخدمت ایچون اولان
کوله سیچون وجاریه سیچون اول کوله ایله جاریه کرک مسلمان اولسون
کرک کافر اولسون اما عورتی ایچون وبالغ اولمش اولادی
ایچون واجب دکلدر بو صدقه فطر کیمه واجبدر حر اولا
مسلمان اوله خوایج اصلیه سندن زیاده یکرمی ایکی بوجوق
غروشلق شیء اولا بویله اولان کمسنه غیرک زکاتن وفطره سینی
واسقاط المق حرام اولور جائز دکلدر صدقه فطره ندن ویرمک
کرکدر بغدای دن بش یوز یکرمی درهم ویره وقایده
مذکوردر قوردان اوزمدن امام اعظمدن ایکی روایت
وار بر روایتده بش یوز یکرمی درهم و بر روایتده بیک
قرق درهم بو ایکی روایت حلو بابنده مذکوردر مسئله

صدقهٔ فطره نك عینیی ویرمك افضلدر بخشسنه قیمتنی
ویرمك افضلدر بن سلمه دیمشكه اكر قطلق كونلرده اسه
بغدای ویرمك افضلدر اكر اوجزلق ایسه اقچه ویرمك افضلدر
حاویاتده مذكوردر

تمت الكتاب بعون
الملك الوهاب

حضرت رسول اكرم صلی الله تعالی علیه وسلم بیورمشلردركه اصلا اجر یوقدر شول كمسنه یه كه
اصلا نیت اتمدی لیس امرئ عاقل الا دندركه نیتین چوق ایدن ثواب بولا
مثلا مسجده كیدن كشی بونلری اتمك كركدر دیمشلر نیت ایلدم
مسجده وارمغه زیارت ایچون حسرتم ندامتم از اولسون ایچون
مغفرته اولمق اریشمك ایچون نماز الله تعالی یه سوكلو بردر قلمق ایچون
مسجدی عمارت ایچون امر معروف ونهی منكر ایچون

سلام

سلام نشانی اوزره مسلمان اشكاره اولمق ایچون الله تعالی حضوری شهود اولمق ایچون
سنت رسولی احیا ایچون سهوم عفو اولنمق ایچون
نفسیمك بر امر لغونی كسلمك ایچون قیامتده سجده ایدنلردن اولمق ایچون
سنتی ترك ایدوب كناهكار اولمامق ایچون الله تعالینك نصرتین ورحمتین بولمق ایچون
مومنلر ایله اورتاق اشمك ایچون نفسیم كسبه الخیمكدن منع ایچون
الله تعالینك صلواتنه لایق اولمق ایچون فرشته‌لر هیئتی اوزره اولمق ایچون
الله تعالی یه سوكلو بر یره یورمك ایچون صف آدمده طورمق ایچون
كوكلم صوغوق اولمق ایچون خوتقوانك امانتن اولمق ایچون
مسجده معتكف اولمق ایچون قرآن عظیم اوقومق ایچون
علم اوكرتمك ایچون واوكرنمك ایچون
اهل اسلام اعدادین كوزینه چوق كوسترمك ایچون بنی كوروب بر قاچ كمسنه دخی كلمكه سبب اولمق ایچون

شیطانه مخالفت ایدوب آنکا یلبوکنونه اولمق ایچون / بو غازمن چوق ثواب اولمق ایچون
ناسی مشغول ایتمکلی نشتابلردن خلوت وعزلت ایچون / کوزدم وقایع غم وسایر اعضام حرامدن حفظ ایچون
وکلدوکم طریقت حقیقی ادا ایتمک ایچون / وبلمیین مؤمنلره نما فعلی اوکرتمک ایچون
بو معقول ثوابلو نیتلردن غفلت اولنماموق کرکدر

قاضی زاده افندینک کرسیده ایلدکی دعا بودر رحمة الله علیه

استغفر الله استغفر الله العظیم الذی لا اله الا هو الحی القیوم واتوب الیه
ونسئلك التوبة والمغفرة انه هو التواب الرحیم واعف عنا یا کریم واغفر لنا بفضلك یا رحمن
یا رحیم هر آدمده صحت آهیم دائم خدادن استرم / اوتمام ایتمدی خدادن غیریدن احسان وکرم

بیت

یا ایو عیش جهان ملکی ولا پایه کرم / قونه دیرلک دسه نکر عجم قطع املم
دوستک منصرف نه اصیدم دشمنلر نه غم / فارغ آزاده یم بردر بانیمده مدح وذم

قال النبی علیه السلام

اذا کان یوم القیمة یسئل ابن آدم عن عشرة آلاف موضع من قرأ فی کل یوم من الکلمة بعد الصلوة اوزکره اوقیه
بکل حوال لا اله الا الله وبکل غم وهم ماشاء الله وبکل ذنب استغفر الله وبکل معصیة الله
وبکل نعمة الحمد لله وبکل جاء الشکر لله وبکل عجوبة سبحان الله وبکل ضیق حسبی الله وبکل قضاء
وقدر توکلت علی الله وبکل طاعة معصیة لا حول ولا قوة الا بالله العلی العظیم وصلی الله علی سیدنا
محمد وآله اجمعین / یدی کره اوقیه بسم الله الذی لا یضر مع اسمه شیء فی الارض ولا فی السماء وهو السمیع العلیم
کوندوز اوقورسه اللهم انی اصبحت دیه کیجه اوقورسه امسیت دیه

جمعه کون بیک کره یا الله دیه / جمعه ایرتسی بیک کره لا اله الا الله دیه / بازار کون بیک کره
یا حی یا قیوم دیه / بازار ایرتسی بیک کره اللهم صل علی محمد وعلی آل محمد وسلم دیه / صالی کون
بیک کره لا حول ولا قوة الا بالله العلی العظیم دیه / چهارشنبه کونی بیک کره استغفر الله دیه
پنجشنبه کون بیک کره سبحان الله دیه بونلری بو جمله دیه کیشی دنیاده اومدوغینه نایل اولوب
آخرتده قورقوسندن امین اوله ویتدوکی وقت قل یا ایها الکافرون اوقیوب ایانه حضرت الله
انی کفردن حفظ ایلیه واولدکده شهید اوله

شرح اسماء الحسنى

بسم الله الرحمن الرحيم

الحمد لله الذي انعم علينا من النعم ۞ وعلمنا من الاسماء ما لم نعلم ۞
والصلوة والسلام على خير خلقه محمد المبعوث الى اشرف الامم ۞
اما بعد بعد حمد خالق و صلوات رسول ثقلین بو فقیر حقیر کمینه حقه شاکر
وسم ربه ذکر اولنان بیتی اسماسنه عالم اولخلق مرتبهٔ اعلی
ومقصد اقصی اولدیغی جهتدن حضرت حق آدم صفی یه علم اسما ایله مجموع
ملائکه اوزرینه مفضل و مکرم قلدی ۞ وعلم آدم الاسماء کلها
آیتیله مدح ایلدی یعنی آدم مجموع موجوداتک اسملرین بلدردی
وحضرت محمدی دخی قرآن عظیمده اسماسنی بلدیروب ولله
الاسماء الحسنى فادعوه بها دیمکله ذکرینه امر ایلدی اما
مفسرلر بو آیت کریمه نک سبب نزولنی شول وجه اوزره بیان
ایلدیلرکیم قریش کافرلری ایشیدیلر محمد واصحاب محمد علیه السلام
ایدرلر

ایلدیلر بنیم رهبریز دیرلر و بونکبرله نماز قلورلر الله رحمن رحیم
ذکر ایدیلر کانه اول بوت پرست کافرلر و دخی اسمادن تعدد ذات
واجب الوجود اولور صندیلر و بو قیاس فاسددر تعدد اسمادن لازم گلمز
تعدد صفاتدر ذات واجب الوجود وحدتی اوزره قائم و دائمدر ۞
و بو اسما صفاتک عددی رسول حضرتی بو حدیث شریفده بیلدردی
ان الله تعالى تسعة وتسعين اسما مائة الا واحدة من احصاها دخل الجنة
یعنی کیم بو اسملری اوقیه اعتقاد ایله معنالرین فکر ایلیه حضرت حقک
عنایتیله اوجماغه گیره و بو اسمایه اسماء حسنى دیرلر معنالری ۞
حسن اولدیغی جهتدن اول اسما هو الله الذی لا اله الا هو ۞
در لفظ هو ایله ابتدا اولندی تا کیم اشارت اوله سامعینه
حاضرلرینه اسم ذاتک استماعنه بسم الله اسم ذاتدر ۞
مستجمع مجموع صفاتدر بعض محققین شول ذاته دیرلر
علمدر انک عظمتنه نظر ایلیدیلر آشفته حال اولوردر ۞

بو معنیدن اللّهدن مشتق اولور کسر لام ایله معناسی تحیّردن و بعضلر
تسنیه اللّهدن در بالفتح معناسی عبادتدر معبود بالحق
... بع آفرینش معبودی مقصودی اولدیغیچون و اول
صانعک سعی ذاتک بیلمده عقللر عاجزلردر بیت

کرکسی وصف او زمن پرسد ◦ بی دل از بی نشان چه گوید باز ◦

حیرتن قلمشلردر ◦ انوار عظمتله استار حجب ایله محجب اولدیغی
بعینه اسم الله ده دخی حیرتن قالدیلر بیلمدیلر بسیط یا غیر
مرکبمیدر علم میدر صفتمیدر مشتقمیدر غیر مشتقمیدر ◦
صاحب کشاف عربی اولماسن احتمال کوردی اسم جنسدن
اسم علمه نقل اولوب ذات معبود بالحقه علمدر دیدی ◦ اما
خلیل و امام غزالی و امام حنفی و امام شافعی رضوان
الله علیهم اجمعین ◦ اسمدر ذاتک غیر منقول غیر مشتقدر
دیدیلر ◦ هو الله الذی لا اله الا هو ◦ یعنی خدا آدی غیری

معبود

معبودی یوقدر ربوبیت اکا منحصردر و هر کیشی که هر کونده بیک کز
یا الله دیسه اسرار حقه مطلع اولوب اهل یقین و هر کیجه نماز
قلدوغندن صکره یوز کز یا عالم الغیب والشهادة دیسه مکاشف
اهلندن اوله الرحمن رحماندر رحم ایدوب انعام ایدیجی
مجموع مخلوقاته رزقلرین ویرر و مضرتلرین اندن دفع ایدر
اهل لغت عرفنده شفقت و رقت معناسنه در و حضرت حق
حقنده معنای حقیقیسی محالدر معنای مجازی مراددر که
انعامدر و هر کیشی که بعد الصلاة یا رحمن دیسه غفلتدن
و نسیاندن و قساوة قلبدن خلاص اولوب فرح حال اوله ◦
الرحیم رحیمدر مؤمنلره احسان ایدیجی قیامت
کوننده عقوبته مستحق اولمشلر ایکن کناهلرین کچه
کمسنه یه بلکه مغفرت عفو ایدر فرق ندر من الوصفین دنلسه
رحمان عامدر جهت معناده منعمدر مجموع مخلوقاته

خاصه‌در جهت لفظده دخی غیره عام آنده رحیم خاصدر معنیده
نعمتدر مؤمنلره آخرتده عامدر لفظده دخی غیره و هر کشی
هر کون یوز کره یا رحیم دیسه خلق اراسنده معزز و مکرم
اوله الملک مالکدر و متصرفدر مجموع اشیاده بر تمقده
یوغیکن و کتم عدمدن صحرای وجوده چقرمقده دیلدیکی عزیز
قلر لطف ایله و بعض کیشی ذلیل قلر قهر ایله و هر کشی هر کون
یوز کره یا مالک دیسه آخرتده ملکنه مالک اوله القدوس
منزهدر مبرادر عیوبدن بعیددر بوجهدر وهمدن و حسدن
ادراکندن مثلدن و ولددن و حبدن و روحدن مجانس دکلدر مخلوقاته
و بر کیشی هر کون اویله نمازندن صکره یوز کره القدوس دیسه
اولکه قلبی غل و غشدن و حسددن وساوس
شیطانیدن امین اوله السلام سالمدر ذات
نقصاندن و صفات تغیردن و بر معنیده سلام آورجیدر

بنده لرینه

بنده لرینه دار السلامده ایچنده و بو معنایه مصدقدر
سلام قولا من رب رحیم و بر کیشی نیت ایله یوز
اون بش کره السلام دیسه اول خسته شفا بوله
المؤمن مؤمنلره صادقدر آخرتده مطیعلره ثواب
واجب ویرمکله وعدنده و عاصیلره عذابی بیلدر دیمکله
وعیدنده و بر معنیده امین ایدر قیامت کوننده
قورقودن شدایدن و فزعدن اتردن و بر معنیده امین ایدر
قوللری حقندن ظلمدن کمسه ظالم ایلمز بلکه بعض کمسنه
نعمت ویرر فضل ایدر و بعض کمسنه عذاب قلر عدل ایدر
و بر کیشی هر کون اوتوز بش کره المؤمن دیسه و یا خود
کندوده کتوروب حق تعالی اول کیشینک آشکاره و کزلو
متاعلری صقلیه و شیاطیندن اول کیشیه مکر قلمیه
المهیمن رقیبدر ناظردر صقلیجیدر مخلوقاته

منهلکا تدر و بر معنیده عالمده مجموع اشیادن هیچ بر نسنه
غایب دکلدر علمندن و بر معنیده مهیمن رقیبدر
بنده لرینک مصلحتنه و بر معنیده مؤمندر هاء همزه دن
بدل اولمشدر امیندر صادقدر وعد ایسندن و هر کشی غسل
ایلدکدن صکره المهیمن دیسه قلبی روشن اوله العزیز
عزیزدر غالبدر کیمسنه هیچ کیمسنه مانع و دافع اولمز
دیلدوکی نسنه یه و بر معنیده کمال اعزازندن عاجزدر
عقل انسانی ادراک ایتمکدن و هر کشی هر کون ا رتبه
غازندن صکره قرق کره یا العزیز دیسه دنیاده و آخرتده
بر کیمسنه یه محتاج اولمیه الجبار جابردر مصلحتده
مخلوقاتک اطفال تربیت ایله مرتبه رجاله یتشدره
فقیرلرکی مؤمنی غنی قلور فقرا ظهر صنمش کبی جبر ایدر صره
و بر معنیده جباردر قولکی مقهور و مطیع قلور اراده سی
متعلق

متعلق اولدوغی نسنه یه امتثال واجب اولور اوامرنه اجتناب لازم
اولور نهیسنه و بر معنیده جباردر تفعیلده فکر الی یتشمدن
واحاطه ابصاردن نخله جباره دیرلر خرما اغاجی اوزنسه
کمسنه نک الی یتشمسه و هر کشی مسبعات عشر اوقودقدن صکره یکرمی
بر کره الجبار دیسه هرکز ظالمک ظلمی اکا کار قلمیه المتکبر
متکبردر کمال کبریا ایله و نهایت عظمت ایله اکا قدرهم صفات نقصاندن
خاصدر ذاتنه مجموع صفات کمال امام غزالی ایدر متکبر مطلق
شول کشیدر که هر نسنه یی حقیر کوره کندوزی ذاتنه نسبت
ایدر بو کبر اکر صادق اولسه بو عظمت حق اولور و بو عظمتک
صاحبی محق اولور و بو معنی بولنمز الا باری تعالی حضرتنده
و بو کبریا واقعه مطابق اولمسه اول عظمت باطل اولور
صاحب بطالته متصف اولور و هر کشی قبل الجماع اون کره
المتکبر دیسه حق تعالی اول کمسنه نک اوغلنه کندو مجتبیی

وقوغوسن براغ وقتنه حاضر اولور الخالق خالقدر برآدر
موجوداتی ولایت عدمدن صحرای وجوده کتوردی قضاسنه
وقدرتنه موافق وهر کیشی هر کیجه ده اون کره الخالق دیسه حق تعالی
فرشته لر یراده اولار قیامت کوننه دکین عبادت ایدرلر ثوابی [?]
اول کیمسه یه بغشلیلر و بو اسم شریفی اوقیانلرک یوزی کوکلی
انوارله منور اوله البارئ بارئ شول کمسنه دیرلر که مجموع مخلوقاتی
مثالسز و برینی برندن تمییز ایدوب اشکال مختلفیله وهر کیشی هر کون
ویا خود هر هفته یوز کره البارئ دیسه اول کیشی قبرنده یالکز قومیه لر
وروحنی فی مقعد صدق عند ملیک مقتدر مقامنه التهلر
المصور مصور شول کمسنه دیرلر که موجوداتی تصویر ایدیب انالرینک
ارحامنده جمع ایدیب اعضالرینی صورتلرینی نقش ویدوب یوسف
جمالی وداود مقالی ایلر و بعضلرینی اوغلان طوغمیه بری کون
اوروج طوتوب وافطار ایلدوکی وقتده یکرمی بر کره یا مصور دیسه

یکی

یکی کون بو اسمک صویی ایچسه بو اسم شریفک برکاتیله اول عورت
حامله اوله و طوغن اوغلی حق تعالی قتنده مقبول اوله الغفار
غفار دیرلر قوللرینک ایتدکی کناهلرینی ستر ایدوب اولوردی یا مغفرتی
محو ایدوب کیمسه یه بلدرمز عفو ایدر و بر کیمسه جمعه نمازندن صکره یوز کره
الغفار دیسه بو دعایی اوقیه یا غفار اغفرلی ذنوبی دیسه اول
کمسنه مغفور اوله القهار قهار دیرلر غالبدر سلطنتنده هیچ
بر احد یوقدر که آنک محکومی اولمیه جبابره و قیاصره نک
شوکتلرینی صرکوکلرینی قورخوب آغورد دوستلرینه فرحت [?]
ویردی لذا اهلاک ایلیوب و هر کیشی هر کون اون کره
القهار دیسه دنیا سودالری اول کمسنه نک قلبندن چیقه
الوهاب وهاب بر عطاسی چوقدر بغشلر مخلوقاته خزینه سندن
انواع نعمتلر غرضسز و عوضسز ویرور و هر کیشی قوشلق نمازن
قلدوقدنصکره باشنی سجده یه قویوب یدی کره الوهاب

دیو جمیع مخلوقاتدن مستغنی اوله و کیشینك بر مهم حاجتی اولسه
کیجه یاتسون اویانوب اوزره تدیرنسون و یا صمد دیو یوز اوچ کره
سجده ده اتدکیدن صکره نیازه النی قالدیروب یوز کره یا وهاب
دیسه اول کیشینك جمیع حاجتی مقبول اوله **الرزاق**
رزاقدر ویرر رزقلرینی هر حیوانه نعمتلرندن مزید ایدر
انعامنی حامد و شاکر اولنلره و بو اسمی فرشتهلر کوك
اکینی اوزرینه اوقودیلر بو اسمك برکاتیله تخلیده دانهلر حاصل
اولور و اول دانهلرك اوستنه یازیلور کمك رزقیدر دیوکی
و هر کیم تاتلو نمازندن صکره اوینك درت طرفنه اون کره
یا رزاق دیسه اول کمسنه غیره محتاج اولمیه **الفتاح** فتاحدر
فتح ایدر ابواب خیری مخلوقاته حکم ایدر فرشتهلره
ایرشدیررلر محتاجلره و بر معنیدن اینشا ایدر مشکل اشلری
و بر معنیدن فتح ایدر نصرت و فرصت ویرر دشمنی الندن
ذنوب

ذنوب اولنلره و هر کیم هر کون ایرته نمازندن صکره اکی
النی قالدیروب یتمش کره یا فتاح دیسه کوکلی لوث معصیتدن
پاك اولوب غصهلرندن خلاص اوله **العلیم** زیاده در علمندن
محیطدر علمی کائناته غائب اولمز علمندن ذره یرلرده و کوکلرده
و هر کیم بو اسمی چوق اوقومغه حقه قریب اوله **القابض**
قابضدر قوللرینك قبض ایدر جانلرینی مستقلدر حکمنده
یفعل ما یشا و یحکم ما یرید و هر کیم بو اسمی قرق پاره
اتمك اوزرینه اوقوب و یا خود یسه آجلق عذابی کورمیه
الباسط بسط ایدر قوللرینه وسعت ویرر رزقلرینه
بسط ایدر روحلرینی بدنلرینه مادام که ارادتی بولدرك
حیاتنه متعلقدر و بر معنیدن قبض ایدر صدقات اغنیادن
ویرر فقرایه و هر کیم وقت سحرده نیازه الین قالدیروب اون کره
یا باسط دیسه هر کز کمسنه یه محتاج اولمیه **الخافض**

حافظدر حفظ ایدر انده متکبرلری وظالملری مرتبه لرندن
ویر معین دفع ایدر بلالری مبتلا اولدرز وهر کیشی دشمننی
دفع ایلمک نیتینه یتمش بیک کره یا حافظ دیر مجموع دشمنلرک
شرندن امین اوله **الرافع** دفع ایدر قالدر مؤمنلری
منازل عالیه یه ایرشدر رقیب قلور حضرتنه یوجلدر
درجاتنی نصرله اعزازیله هر کیشی کیجه ده وکوندوزده
یوز کره یا رافع دیسه حق تعالی اول کیسنه مخلوقات
ارآسنده محترم قلور وکیسنه یه محتاج ایلمیه **المعز**
عزت وشرف ویرر هر کیمه دیلرسه سحره فرعونی ایمان ایله
کوندوردر وبرصیصای کافر قلور بو عجیب بیل عبادت
قلمشدی لکن اعزاز حقیقی انسانک قوتلمسیدر ذلت
احتیاجدن وشهوات نفسانیه دن ونفس اماره نک غالبلرنده
هرکه دوشنبه کیجه سنده وجمعه کیجه سنده بعد النماز
شام

شام قرق بر کره یا معز دیسه آدمیلر ارآسنده محترم اوله
وباری تعالی قورخوسندن غیری اکا خوف کلمیه **المذل**
مذلدر ذلیل وحقیر قلور شقاوت ازلیسی اولنلره برصیصا کبی
وبر کیسنه حسودلرکدن وظالملردن زیاده خوف اولسه
یتمش کره یا مذل دیسه اندن صکره باشنی سجده یه الته
واول ظالمک وحسودک آدلو ینی اکوب وانیته یا رب
بنی فلان ظالمک ویا فلان حسودک شرلرندن قورتر
ویر دیو مناجات قلا اول کیسنه کرکه شرلرندن امین اوله
السمیع اشیدیجیدر مجموع مخلوقاتک تسبیحلرینی
وکیزلو وآشکاره مناجاتلرینی غیری محتاجدر اشیتمه سنده
اسباب خارجیه وبر کیسنه پنجشنبه کوننده بعد النماز
الضحی اللی یوز کره یا سمیع دیسه وبو مناجات
ارآسنده دنیا کلامی سویلمسه هر نه حاجتی دیلرسه

مقبولک اولور البصیر بصیردر کوردر بیلور مجموع موجوداتی
حاضردر علمنده مجموع اشیا فائت دکلدر بر ذره و بر کیمسنه
اعتقاد ایله جمعه غازنک سنتیله جمعه نمازی اداسنده
یوز کره البصیر دیسه اول کیشینک کوکلی نظرکاه حق اوله
عزت و شرف بوله الحکیم حکیمدر قوللرینه کیمینه
نعمت ویرر مشرف قلادر و بعضنه محنت ویرر محزون
قلادر و بو وصف حکیمک حاصلی بین العاصی والمطیع
فرق ایلمکدر عملّرینک جزاسنی ویرمکدر هر کیم بو اسمک
قرائتنه مداومت ایلسه کیجه لرده اویو بیله الله تعالی اول کیمسنه
اسرارینه مطلع قله و محبت الله اوله العدل عادلدر
قاضیدر ویرر مجموع مخلوقاته جمعلرینه حیف ایلمز
کیم هر کیمسه بو اسمی جمعه کیجه سنده یکرمی پاره
اتمک اوزرینه یازوب یسه مجموع مخلوقات اکا مطیع
اوله اللطیف محسنیدر احسان ایدر و یوز مؤمنلره
کوزلو

کوزلر کورمدکی نسنه لری و بر معیندن اسرارینی و بر معیندن کوزلودر
ادرمز انک قدرتنه ادراک انسانی و بر کیمسنی معیشته قادر اولمسه
و بر کیمسنه حالی دخی بلادر و غربتده اولسه و بنجتی بغلنمش اولسه
و بر کیمسنه زیاده خسته اولسه هر کز چاره بولمسه البته شکر ایدوب
قلدوغندن صکره یوز کره یا لطیف دیسه مجموع مقصودی حاصل اوله
الخبیر خبرداردر عالمده مجموع امورلری بلمش و اوله حق
نسنه لری و هر کیم نفس اماره الیندن زبون اولمش اولسه
یوز کره یا خبیر دیسه نفسنک الیندن خلاص بوله الحلیم
حلیمدر ایوم عاصیلره عذاب قلمز وقتنده دکو تأخیر
ایدر مذنبلره عذابنی تا کیم توبه ایدوب رحمت بولالر و بر کیمسنه
اکینی و باغنی اولسه بر کاغده یازوب اوزرینه بو اسمی یازسه
و صویه برقوب انلری اوزرلرینه اول صوییجه صیچسه
حق تعالی انلره زیاده برکات ویره الغفور غفوردر
غفاردر معناسنه دیر بغشلر عفو ایدر مجرملرک کناهلرینی

من الغفور والغفار فرق ندر دیرسه‌لر غفوردر کناه کبیره‌یی که
قدر عظیم کناهدر بعد التوبة والاستغفار غفاردر کناهلری
امواج دریادن وعدد احجاردن زیاده دخی اوله حق
اولورسه بر کمسنه بر زحمته مبتلا اولسه یاخود مغموم اولسه
یاخود غصه‌لو اولسه اوچ پاره کاغد اوزرینه اسم یا غفور
یازسه واول کاغدک صوینی ایچسه اول زحمتلردن خلاص بوله
وبو اسمه ملازمت ایدنک قلبی روشن اوله

العظیم

عظیمدر رفیعدر مرتبه‌سی عالی الشاندر ادراکندن
معرفتی عقولک ادراکندن هر کیم هر کون یوز کره العظیم
دیسه حق تعالی اول کشی مجموع خلقک اوزرینه حرمتلو
اولور وعند الله دخی مقبول اوله

الشکور

یعنی حامد
وشاکر و آز نعمته مزید ایدر عطاسی ویرر عوض روضه
جناتی وکندونک جمالنی کوستردر آیک اون دورت
کیجه‌سی کبی وبر معنیده چوق ثواب ویرر عمل شکر قلنلره
وبر معنیده

وبر معنیده مداح در مدح ایدر کندویه طاعت قلنلری
وبر کمسنه‌نک معیشتده مضایقه‌سی اولسه بر چنبق صو
اوزرینه بو اسم قرق بر کره اوقویه واوفریه کوزلرینه ومجموع
اعضالرینه سورسه واول صوینی ایچسه اول طارلقدن
قورتله

العلی

یوجه‌در سلطنتده بر کمسنه بو قدر فوقیتده
منازع یوقدر حکمنده ومرتبه‌سنده بر کمسنه بو اسم هر کون
قرق بر کره اوقیه یاخود دکتورسه درویش ایسه بای وصیر اولا
ایسه صاغ اوله وغریب ایسه وطننه ایره مرادینه اوله

الکبیر

درجه‌سی اعلادر مرتبه‌سی جلالدر وجود
وجودی اکملدر مجموع موجوداتک وبو ایکی صفت متکبردر
معنیده وبو اسم بر کمسنه ویرد ایدینسه حق تعالی اول
کمسنه‌یی مخلوقات اراسنده مکرم ومعزز ایلر

الحفیظ

حفظ ایدیجیدر صقلر مجموع موجوداتی ترکیبلرنده اعتدال

ویرودنز جانلرینه و بر معنیده حفظ عملرینی و اذکارلرینی
ضایع ایلمزو برکسنه نک اوددن و صودن دیولردن و برلوردن
و دیل دکوزدکدن خوفی اولسه بو اسمی یازوب باذوسنه
باغلسه مجموع آفتلردن امین اوله **المقیت** مقیتدر
مطلقا عالمده مجموع اشیایه ویرهدی روح اولنه
رزقنی و بر کسنه غریب اولسه طوردغی یردن کیتمک دلیسه
ویاخود اوغلانه اغلغن اولسه بو اسم یدی کره بر بارداق
صوا اوزرینه اوقیه آفریسه اول کسیه و اول اوغلنجغه
اول صویی ایچسه لر اول کسه وطننه اصنه و اول اوغلاندن
دخی اغلمز اوله و دخی بر کسنه اوروج و عبادت ایلمکدن
ضعیف اولسه اسم مقیت یدی کره بر کل اوزرینه
اوقوسه و اوفرسه و اول کلی صویه براقسه صوین
ایچسه صوسزلق عذابندن امین اوله **الحسیب** کافیدر
مصنوعاتک

مصنوعاتک مجموع امورلرینه حسیب مطلقدر مخلوقاتک رزقلرینی
ویرمدن و بر معنیده محاسبدر قوللرینه بلدیرمشدر کلرینی
عملارین قیامت کوننده و بر معنیده حساب ایلیه ذی روح
اولنلره نفسلرینی و بر معنیده حسیبدر شریف قدیم ذاتنده و مکرمدر
صفاتنده و هر کیم قیامتده عذابندن و حسابندن و حشرندن قورقسه
واول کسنه جمعه کیجه سنده بیک کره یا حسیب دیسه قیامت کوننک
خوفندن و مناقشه حسابندن خلاص بوله و آفات دنیا و دیندن
و دلدن و کوزدن امین اوله و دلسه یدی کونده و یدی کیجه ده تمامی
بر کره یا حسیب دیسه اول کسنه مجموع خوفدن خلاص بوله اما بو اسمک
اوقومسنه بنجشنبه شروع ایلیه **الجلیل** جلیلدر متصفدر
کمال عظمتله فرق بین الوصفین بودر دیمشلردر جواب صفت جلال
راجعدر ذاته اوصاف دخی کماله نتکم کبریا راجعدر
ذاتک وحدتکی کماله اما عظیم راجعدر هر بیننه

و بو کشیکم وقار و حرمت بولمق استرسه بو اسم مسک
و زعفران ایله بر پاره کاغده یازسین و یسون و هم اول کسنه
ادمیلر کوزندن مهابتلو اوله **الکریم** کریم دمعطیدر چوق در
احسانی قوللرینه منقطع اولمز عطاسی بنده لرك جمیله و بر معنیده
متفضلدر انعامندن ویردکی سؤال سز و وسیله سز و بر معنیده
کریم دعذابه مستحق اولنلرك انتقامندن و بر معنیده کریم
شول کمسنه در که قادر ایکن عذاب ایتمکه ایتمز عفو ایدر و هم بر امرده
وعده ایلر اول عهد اوزره طورر و وعده سنه مخالفت ایلمز
و بر کمسنه یه انعام قلسه اول کیشی یه اومدوغندن زیاده ویرر
و کندودن غیریه حاجت عرض ایلمکه راضی اولمز و بر معنیده مقدسدر
نقایصدن منزهدر عیوبدن اموال کثیره دیرلو مال صاحبی اولسه
غل و غشدن و هر کیمسه قدر منزله الکریم اسمنك برکاتیله نازل
اولوب قسمت اولور و هر کیم کیجه ده وقت اویوریجه یا کریم
دیسه حق تعالی ملکلره امر ایلیه اکا اوله دعا ایلیه لر

اولدر اویخودن و حضرت علی کرم الله وجهه دیندی و کی بو اسمه زیاده
مشغول اولدوغی جهتدندر **الرقیب** رقیب دیدیکی دائما حفظی
مخلوقاته هیچ ذره غایب اولمز علمندن و بر معنیده المدرك
احصا ایدر مخلوقاتنك انفاسن و بر کمسنه نك عیالی اولسه
اوغلندن و قزندن و چوق مالی اولسه بو اسمی اوقو و بونلرك
اوزرلرینه اوقوسه ناسلرك شرندن امین اوله **المجیب**
مجیبدر قبول ایدر مظلوملرك نیازلرینی هر کیمك اخلاصله
دعا ایتسه لر و حاجت عرض ایلسه لر زیرا که کریمك ایشی
دائما کرمدر و هر کیشی بو اسمی کندوده کثورسه حق تعالی حضرتنك
امانتن اوله و دخی ابراهیم پیغمبر اسمعیله علیهما السلام اسم
مجیب بلدرمشدر ایدر بوغزلدوغی وقتده یا مجیب دیوب نجات
بولدی **الواسع** واسعدر رحمتی و وسعت قلب ویره فقرایه
محتاج اولنلره کندودن غیریه جامعدر رحمتی مجموع مخلوقاتی

وبركسنه معيشتندن كفاف حاصل اولمسه واسع اسمن
قرق بر كره اوقوسون تاكيم اضطراب فقردن خلاص بوله **الحكيم**
مبالغه سيدر حاكمك صاحبيدر حكمتك معلومدر مجموع اشيا
نفس امرده نه حال اوزرينه ايسه قويدر افعالنده واحكامنده
منزهدر خطادن ونسياندن وبركسنه يه بر مشكل اش واقع
اولسه دفعنه قادر اولمسه بو اسمى چوق اوقوسه في الحال خلاص بوله
الودود ممدوددر محبوبدر وسولمشدر انبيانك واوليانك
كوكللرينده وبر معنيده كندوسو مؤمنلرى وخيره مباشر
اولنلرى وبركسنه كه خاتونى كندويه مطيع اولميه بو اسم شريفى
بر ييجك نسنه نك اوزرينه بيك كره اوقوسه ويدورسه
اول كشينك فرماننده اوله انك دستورسز هر كز بر ايش
قلميه **المجيد** مجيد مبالغه سيدر ماجدك ماجد مشتقدر
مجددن معناسيدر عظمت ايدر مطيعلرينه كرم واحسان
وبر معنيده

وبر معنيده مجيددر ممدوحدر موصوفدر صفات ما جيله
وبركسنه ده جذام وبرص زحمتلرى اولسه هر آيك اون
اوچنجى وياخود اون بشنجى كونلرنده اوروج طوته اول
كيجه وقت افطارده يتمش كره يا مجيد ديه اول كسنه
اول زحمتلردن خلاص بوله بو اسم عظيم بركاتندن **الباعث**
باعثدر قوبيدردر ديردر مخلوقاتى فنا بولدقلرندن صكره
وبر معنيده پيغمبرلر كوندردر امتلرينه وهر كيجه اويودغى
وقتن ايكى اللرى كوكسى اوزرينه قويوب يوز كره يا باعث
ديه حق تعالى اول كشينك قلبنى كندونك نظر كاهى قله
الشهيد شهيددر غايب اولمز علمندن مجموع اشيا
مشتقدر شهوددن معناسيدر حضور وبر معنيده
مبالغه سيدر شاهدك شهادت ايدر مخلوقاتك افعاللرينه
واقواللرينه بركسنه نك ولدى بدبخت اولسه هر صباح

الئی اول اوغلانک اننه قوسه یوزینی طرف طوتوب یکرمی
بش کره یا شهید دیسه حق تعالی اول اوغلنی اهل سعادتدن
ایلیه وکندویه مطیع ایلیه الحق حقدر ثابتدر شبهه یوقدر
وجودنده بو توجیهده صفات ذاتیه دندر و بر معنیده
محقّقدر مظهردر قوللرینک حقنی موجوددر اشیایی ارادتنه
موافقدر بو توجیهده صفات افعالدندر اولور و بر معنیده
معناسی حق عدلدر یعنی قاضیدر حاکمدر مخلوقاته و بر معنیده
واجبدر ذاتنده محتاج دکلدر غیریته وجودنده و هر
کمسنه کیم بر مشکل کار اولسه و یاخود بتیکی اولسه بر پاره
کاغدک دورت کوشه سنه الحق اسمنی یازسه و اورتاسنه
کاغدک بتوردیکی نسنه نک آدینی یازسه و اول کاغدی
اوجندن طوتوب دخی حضرت حقه متوجه اولوب یوزینی
سمایه طوتوب بو اسمی چوق اوقیسه وذاته اولدیغی اول

یتی

یتمز نسنه یی و یاخود خبرینی اول کشی کتوره لر الوکیل
الوکیل متکفلدر و قایمدر مخلوقاتک رزقلرینه و لیدر قایمدر
مصلحتلرینه و حدیدر نعمتلرینی قوللرینه هر کیشی یلدیزلردن
و آتشدن و یلدن و غرقدن خوف ایلسه و بو اسمی دایما
ویرد ایدینسه اول قورتیله بو آفتلردن سالم اوله القوی قویدر
قادردر امور ممکنه نک فعلنه و ترکنه فنتقم کلمه ذاتنه
و بر کمسه نک قوی دشمنی اوله اول دشمنک قهرایچون خمیر
پاره لرینه یا قوی اسمنی و قیوب اوکدینه او قورسه دشمنک
قهرنه قوشلره ویرسه اول قوشلر یسیه لر عنایت حق بیله
اول دشمن مقهور اوله المتین متیندر محکمدر
متناهی دکلدر قدرتی و بر معنیده متیندر امرینده
کمسه آنی زایل قلمز و هیچ آفرینش حکمینه غالب اولمز
بلکه مغلوب و مقهور اولور بر عورتک امرا اوغلی اولمسه

آنی كیمسنه‌دن عاجز اولمسه و یاخود اوغلی كسكدن كلسه بو اسمی بر پاره
كاغده و یاخود اتمكه اوزرینه یازوب بیسه سودی چوق اوله
و یا اتمكی اول كومك اوغلنه یله سلر اچقمیه

الولی

ولیدر مالكدر متصرفدر ممكندر ناصردر معیندر قوللرینه
و بر معنیده معتقدلرینی سوور مؤمن قوللرینی بر كیمسنه بر عورتی سورمز
باشی طارتده اولسه وقت جماعده یا ولی دیسه اول عورت
یرامزلغنی ترك ایدوب كندو اردینه مطیع اوله غیره مكنت ویرمیه

الحمید محموددر صفاتنده و افعالنده محمود مطلقدر هیچ بر شی
یوقدر كه آكا مسبح اولمیه لسان حال الله و جنان بالله
و بر معنیده حامددر كندو ذاتنه ثنای لایقه ایله مستحقدر
حمد من الازل الى الابد بر كیمسنه بو عورتی كندویه سووجك
سوزلرله سویلی اولسه بو اسمی یازوب بر سنیوره‌نه
اوزرینه یدوردسه اول عورت حشرلغنی ترك ایدر

المحصی

احصا

احصا ایدیجی بر بر صغیر مخلوقاتك عددلرینی و بر معنیده
قادردر جمله موجوداته بر كیمسنه قیامت عذابندن قورقسه
هر جمعه كیجه‌سی بیك كره یا محصی دیسه اول كیمسنه‌نك
حسابی قیامت كوننده آسان اولا

المبدی ابدا ایدیجیدر ادم
اشیایی اظهار ایدیجیدر عدمدن وجوده مثالسز
معینسز و بر عورتك حملی اولمیه اوغلانك دوشمسندن
خوفی اولسه قرننك اطرافنه بو اسمی اون طقوز كره اوقسه
حق تعالی اول حملی دوشمكدن صقلیه.

المعید معید شول
كمسنه‌دركه موجوداته حیوة ویرر اولدرور دیركورور
بر كیمسنه‌نك غیبت ایتمش كیشیسی اولسه دون ایچنده اول
بی نیاز پادشاهه نیاز ایدوب یا معید اوقسه اول كیمسنه
بكا ویره دیسه تكی كوننه دكین اول غایب كندو كله و یاخود
خبری كله.

المحیی دیری قلاویرادر ذی روح اولنلری

متصف قلدوغی حیاتیله برکسنه بر زحمته مبتلا اولسه اعضالری
هلاك اولمغه یقین اولسه بو اسمی یدی عضوك اوزرینه اوقیوب
آلتی اعضالرینه سورسه اول زحمتدن خلاص اوله
الممیت افنا ایدر اولدرر آدم اوغلنلرنی صنعتدر آنك
اماتت دخی احیادن الازل الی الابد وبرکسنه نك نفس
امارهسی قوی اولسه نفس الندن ذبون اولسه بو اسمه مشغول
اولسه خلوتده نفس اماره الندن خلاص بوله **الحی**
حیدر باقیدر فنی فنادن ازلیدر ابدیدر وجودی
نهایتسزدر عدمی و نظیری و برکسنه اغماز عینی ایدوب
برخستهنك اوزرینه یتمش بر کره اوقسه اول خسته شفا
بوله **القیوم** قیومدر قایمدر کائناتك براته محتاج
دکلدر غیره وجودنده وبرمعنیده قائمدر کائناتك
تدبیرنه هرکسه بو اسمی وقت سحرده اوتوز کره اوقسه
آدمیلر

آدمیلر قلبنه تصرفات چوق واقع اولا محب اولالر **الواجد**
واجددر غنیدر محتاج دکلدر برنسنهیه برکسنه بو اسمی
عیك اوزرینه اوقسه اول عکی بیسه قلبنده نور حاصل
اوله **الماجد** عالیدر شرفیله وکمال صفاتیله مجموع اشیاده
وبرکسنه بو اسمی خلوتده چوق اوقسه انوار حقله اول
کمسنهنك قلبی منور اوله **الواحد** یعنی بردر همتنعدر نظیری
واحددر وجودی برکسنهنك زیاده خوفی اولسه خلوتده
بو اسمی بیك کره اوقسه اول قیغودن قورتله **الاحد** احد
دخی واحد کبیدر مشارك یوقدر ذاتنه وصفاتنه فرق
بین الوصفین بو جهلهدر دینلور احدی الذات دیمکدر یعنی
بسیطدر غیر مرکبدر واحدی الوصف دیمکدر یعنی ممتازدر
وصفنده قدیمدر ذاتنه واوصافنه هرکسه عن قلب
بیك کره یا احد دیسه ملائکه جماعتی آشکاره کوره

مقصودینه حاصل اوله انکردن **الصمد** معناسی سید
دخی صمد صفات اضافیه دندر

مالکدر دیمکدر و بر معنیده حلیم دیمکدر یعنی انفعال کلمز

اکر عاصیلرک افعال قبیحه لرندن بو تقدیرجه صفات

سلبیه دن اولور و بر معنیده صمد در یعنی بوجه درجاتنک

و بر معنیده صمد شول کیسنه در که اندن استغنون جمیع حاجت

و بر معنیده صمد درجوفی یوقدر یعنی مصمت در دال صمد

بولورتادن حال یعنی منزه در ترکیب جسمانیدن و انقسامدن

هر کیم نصف اللیلده طوروب مناجات حق قلب ایله کره یا صمد

دیه صادق قلبدن اوله **القادر** قادر در مؤثردر دیمکدر

مجموع ممکناته تعلق ارادتله دخی تکوینله و بر کیسنه دقوری

دشمنی اولسه حین ابدستده هر عضوک اوزرنیه بو اسم

اوقیه دشمنه ظفر بوله اللذن خلاص اوله **المقتدر**

مقتدر دخی قادر در معناسنده در لیکن مقتدر ابلغدر

لفظ

لفظ قادردن هر کیم اویخوسندن اویاندوغی وقته

صدق قلبله قرق کره اوقیه اول کون هر نکه اشار مبارک اوله

و حق اوزرینه اشلیه مقصدی اوله **المقدم** یعنی تقدیم ایلیه

دلدوکی کسنه یی و یر مؤمن قوللرینه او جمعنی غرق ایلر

احسانه و الطافنه و هر کیم بو اسمی جنک اچندن کندوده

کتورسه و خوفناک یرلرده طورمغه قادر اولمسه بو اسمی

اوقیه و یاخود کتورسه اولکیسیه زحمت و الم هیچ کمسه دن

یتشمیه حضور بوله **المؤخر** تأخیر ایلیه قهرینه مظهر دشنلری

سست اولور لو طاعتده ضایع ایلرلر اختیارلرینی هر کیمسه

بو اسمی هر کونده یوز کره اوقیه اول کمسه نک کوکلنده

الله تعالی قورقوسی اوله غیری قورقو اولمیه **الاول** ابتداسی

یوقدر و اولمغنک و بر کمسه نک اوغلی مراد اولسه

یاخود غایب کیمسنه سی اولسه قرق جمعه کیجه سی بیک کره

الآخر بو اسمی اوقیانک مجموع مرادی اول کمسنه نک حاصل اوله
باقیدر مخلوقاتک فناسندن صکره و بر کمسنه نک عمری آخرینه
ارمش اولسه بی عمل اولسه بو اسمی ویرد ایدینوب هر کون
اوقیسه اول کشینک خاتمه سی خیر اوله الظاهر مبیندر وجودی آیات
ظاهره ایله و حجج قاطعه ایله هر کیم اشراق نمازین قلدقدن صکره بیش
یوز کره یا ظاهر دیسه اول کشینک یوزی انوار ایله منور اوله
الباطن محجوبدر مخلوقاتک ابصارندن حجاب کبریا ایله
کورمزلر بصر فانی کوزیله و بر بصر باقی ایله و بر معنیله
عالمده اسرار مخفیه و بر کمسنه اوچ یوز کره هر کون
یا باطن دیسه حق تعالینک اسرارینه مطلع الوالی
متولیدر مالکدر مجموع کائناته و هر کیم یل و یغمور
و غرق آفتلرندن قورقسه کندونک خانماندن و اهل
و عیالی هلاکندن بو اسمی بر زردق صو اوزرینه اوقیسون
واول

واول صویی بونلرک اوزرینه افشان ایلسون جمیع بلادن
خلاص بوله لر المتعالی متعالیدر متفرددر کبریا ذاتیله و کمال
صفاتیله اراقدر مرتبه سندن وصمت نقصاندن و هر خاتون
بو اسمی حیض و نفاس ایامنده ویرد ایدینسه یارین قیامت
کوننده مغفورلردن اوله البر عطوفدر مشفقدر
انعام ایتمکله مخلوقاته فایضدر دائمیدر احسانی و بر کمسنه نک
ولدی طوغسه یوز کره بو اسمی اوزرینه اوقوسه او فرشته
الله تعالییه اصمرلسه امیددر که حق تعالی اول اوغلانی حفظ
اماننده طوته مرتبه رجاله ایریشدیره التواب توابدر
آسان ایدر اسباب توبه یی توفیق ویردوکی قوللره شرح
ایدر صدرلرینی محو ایدر کناهلرینی روشن قیلر قلبلرینی انوار
تربیه ایله هر کیم اشراق نمازندن صکره اوچیوز التمش
کره بو اسمی اوقیسه حق تعالی اول کشینک توبه سین قبول ایلیه

المنتقم منتقمدر دیلوب زیاده انتقام کندویه مطیع اولمیانلره
و بر کمسنه دشمن جفاسنه صبر ایدمیسه اوج جمعه کیجه‌سی بو اسمه
مشغول اولسه اول دشمن دوست اوله **العفو** متجاوزدر
کچر کرمیله مخلوقاتك کناهلرندن و بر کشینك کناهی چوق
اولسه بو اسمی ویرد ایدینسه مغفورلردن اوله **الرؤف** زیاده‌در
مرحمتی مخلوقاته کفیلدر ویردن قادریدر و بر کمسنه مظلومی
ظالم الندن قورتارمق استسه بو اسمی اوقسون و انلره حکمه
شفیع اولسون عند دکه اول مظلومی خلاص قله
مالك الملك یعنی نافذدر حکمی مخلوقاته ایجاددن و اعدامدن
امنی مراد یوقدر قضاسنه مناقض یوقدر حکمنه هر کمسه دائما
یا مالك الملك دیسه فقیر ایکن بای اوله **ذو الجلال و الاکرام**
صاحب جلالدر متصفدر مجموع کمالاته منزه‌در
سمات نقصاندن صاحب اکرامدر مکرم و محترم قیلر
موحد

موحد قوللرینی عفو ایدر کناهلرینی یوجه ایلردرر تجلیاتی دار السلام
ایچنده بر کمسنه مرادینك حصولنده عاجز اولسه یکی کره اسم
ذو الجلال و الاکرامی اول مقصودی نیتنه اوقوسه فی الحال حاصل اوله
المقسط عادلدر عدل ایدر حیف قلمز مخلوقاته و ثیرانده کلوری
اعمالك عوضنی و بر کمسنه وسوسه شیطاندن امین اولسه
بو اسمی دائم اوقسون آنك شرندن امین اوله **الجامع**
جامعدر جمع ایدر مخلوقاتی قیامت کوننده و بر معنیده جامعدر
جمع ایدر متماثلاتی و بر معنیده جامعدر اوصاف محموده
مستحقدر بذاته و صفاته مدح و ثنایه و بر کمسنه جماعت
متفرقه‌نك جمعنی دیلیسه احد کوننده قوشلق وقتنده غسل
ایلدکدنصکره یوزینی سمایه توجه قلوب اون کره بو اسمی اوقیه
اولکمسنه‌نك متفرق اولان جمعیتلرینی جمع ایده **الغنی** غنیدر
ما سوادن و انلرك طاعتلرندن اما مجموع ممکنات

محبوب جلوه‌در آنک وارلغنه و بر کیمسنه انواع بلالره مبتلا اولسه

هر عضوک اوزرینه اوقیوب الله تعالی‌نی سورسون امیدر که اول

بلادن آمین اوله **المغنی** غنی قادر بنده‌لرینی مؤمنلری

نعمت اسلام ویرمکله و بر معینی غنای قلب ویرر خاص

قوللرینی محتاج قلمز غیره و بر کیمسه مخلوقات آراسنده حرمتلو

اولسه اون جمعه کونی اون بیک کره یا مغنی دیسه اول

کمسنه‌نک مرادی حاصل اولور مخلوقات آراسنده محترم اوله

المعطی اعطا ایدر ویرر مخلوقاتنه کمالات لایقه‌سنی و بر کیمسنه‌نک

دعاسی مقبول اولمه و اولولر قتنده حرمتیدن دوشه بار تعالی

اول کمسنه‌یی ذلت و احتیاجدن خلاص ایلیه **المانع**

مانعدر منع ایدر صالحلردن طالحلرک شرلرینی و بر کیمسنه‌نک

عورتی کندوسنه منقاد اولمسه یتمش دفعه وقت قلیننده

چوق اوقیسون حق تعالی انلره دنیاده محبت ویره ●

الضار

الضار ضاردر رنجیل ایلر قهرینه مظهر دوشنلری انواع

محنتلر ایله و بر کیمسه‌نک بر عالی مقامه یتشمک مرادی اولسه

اول مقامه وارمغه مانع اولسه‌لر خوف الیسه جمعه

کیجه‌سنده و ایام بیض کیجه‌لرنده دورت یوز کره بو اسمی

اوقیسه عنایت حق ایله و بو اسمک برکاتیله اول مرتبه‌سنه

یتشه هیچ احد مانع و دافع اولمیه **النافع** نافعدر

افاضه ایدر ویرر امور نافعه‌یی دیلدوکی بنده‌لرینه یعنی

خالقدر امور نافعه‌نک و ضارّه‌نک بر کیمسنه مسافر

اولسه هر کون بیک کره بو اسمی اوقیه اوزرینه اولسه

و بو اسمی سفره کتورر اول کیشیه و اسبابنه ضرر کلمیه دکمیه

النور نوردر ظاهردر کندونک وارلغی و بر نسنه

فی حد ذاته ظاهر اولوب مستنیر اولمق غیریلری ایکا نور

دیرلر و بو نوره ضیا بولور عمالقدن و ظلمات

اوهامدن نجات بولوب هدایت بوله مهتدی اولنلر
وبو كيفيتله جمله كبرا بن سوره نور اوقسه واندن بو اسمی
اوقسه اول كمسنه نك قلبنده انوار حق ظاهر اوله **الهادی**
هادی دیدر ارشاد ایدر بلدرر كندونك معرفتنك طريقيني
حتى مقر اولورلر بو ربوبيت حقه وبو معرفتيله بلورلر
مصنوعات وبو معرفتيله استدلال ایدرلر ذات حقك
وحدتنه وصفاتنك سرمديتنه معرفت اوله ياخود
مشیردر حق تعالى آیتده حبيبنه خطاب ایدوب
اولم يكف بربك هاديا ونصيرا انه على كل شیء
شهيد ديدوكى كلام بوهم بو سؤال اوزره واقع
اولمشدر وحضرت رسالتك عرفت ربی بربی
ولولا ربی ما عرفت ربی معنیسی [illegible] بر جمله در
بلدر حضرت ابراهيم ربی وبو معرفت ثانيه مشيردر
حضرت

حضرت حقك **سنريهم آياتنا في الآفاق وفي**
انفسهم ديدوكى كلام وهم [illegible] ازلى
قلديروب بو اسمی چوق اوقيسه فاندن الهى [illegible]
سوره اهل معرفت مرتبه سن بوله **البديع**
مبدع دیدر مراد اظهار ایدر اشيايى جوقدن
عدمدن وجوده وبر معنيله بديع بر معهوده كلدر
مثلا ذاتا وصفاتا بر كسنه [illegible] تحصيل ايتمك
ديلك يتشدر [illegible] يا بديع السموات والارض ديسه
اول كمسنه بو اسمك بركاتيله مرادنه ايره **الباقی**
باقی دیدر وجودی نهايتی اولمز بر حدده كه نهايتى بوله
اندن وبر معنيده دائم وجودی مخلوقاتك فناسندن صكره
بر كسنه بو اسمی هر جمعه كيجه سی ذكر اوقيه [illegible] عملاری
مقبول اوله **الوارث** وارث باقی قلور مخلوقاتك

فنا تستعين بفكرهم وملاتك حقيقتى اوللدرينه ايكا

ارتضيه مجموع املاكى مصتد قدر بو كلاو مالب

انا نحن نرث الارض ومن عليها [illegible] بولور مجموع

اهل ارض منقطع قلوبلر خراب اولور وهر كيشى هر كون

كون طوغيدين يعنى ذكره بو اسمى اوقسه اول كيشيه دزلكندن

واولومدن منهج وحيله الم ايتشميه الرشيد رشيد دد

ارشاد ايدن مخلوقاتى عقل معاشلرينه وبر كيشه بن

اشارة عاجز اولمسه تدبيرندن احتشام نمازندن تيسو

فازعه ارسه بيك كره بو اسمى اوقسه اول ايشك

تدبيرن تعالم الصبور صبورن دنيايه [illegible] عاصيلره عذاب

قيلمق [illegible] صبور يقينده [illegible] طبقه حليم فرق بين

الوصفين [illegible] دينلور صفتنه صبورده [illegible]

امين اولوب [illegible] واخر ترغ [illegible] انما صفت

حلمده

حلمده ايجا اولنور حليمك حلمندن وكرغيدن كريم مقدرا

بندن لوينك كناهلرينن فواد كله عفو ايده وبكجنه

رحمت ومصيبت يتيشمش اولسه بو اسمى اوج ميك

كره اوقسه اول كيسه اول شدايددن خلاص بوله

آمين يارب العالمين وبو اسمائ مذكورهيه ياوش

ايلينلر بيلكركه خالص اسمادر كتاب شريفده وسنت

مشهورده بولنان اسمادر اللهم انى اسئلك

بحق ما احصيته عليك من اسمائك الحسنى

وجميع صفاتك العليا ان تصلى على محمد

سيد المرسلين وعلى آله واصحابه الطاهرين

وان ترزقنا بما ناو فى الدنيا واما نامن العذاب

فى العقبى وان تغفر لنا ولوالدينا ولاقربائنا

ولاستاذينا ولجماعة المؤمنين والمؤمنات

[illegible]

للاحياء منهم والاموات قد صنّف وجمع شرح
هذه الاسماء الشريفة من يد المحتاج الى رحمة الله تعالى
العبد الضعيف محمد بن محمد
غفر الله ولوالديه

[illegible]

قال امير المؤمنين علي كرم الله وجهه هذه الكلمات سبب المغفرة آدم عليه السلام
لا اله الا انت سبحانك وبحمدك رب عملت سوءا وظلمت نفسي
فاغفر لي انك خير الغافرين لا اله الا انت سبحانك
وبحمدك رب عملت سوءا وظلمت نفسي فارحمني فانت
خير الراحمين لا اله الا انت سبحانك وبحمدك رب
عملت سوءا وظلمت نفسي فارحمني فانت خير الراحمين

واعلم ان الحكمة في هذا اعداد الركعات من الصلوة الخمس التي هي الفجر صلوة الفجر ركعتين
لان اول من صليها ابونا آدم لما اخرج من الجنة واظلم عليه الدنيا وجن
عليه الليل فلم يكن رأى قبل ذلك ظلمة فخاف من ظلمة فلما اصبح واسفر الفجر
صلى ركعتين فالركعة الاولى شكر النجاة من الظلمة والثانية شكر لرجوع
ضوء النهار اليه فكان من آدم تطوعا فامر [illegible] بذلك واما صلوة الظهر
فان من صليها ابرهيم عم فانه لما امر بذبح الولد فنودي ان قد صدقت
الرؤيا فكان وقت الزوال ونظر ابرهيم الى الفداء وكان في اربعة احوال
حالة الذبح والولد والفداء ورضى الله تعالى واما صلوة العصر فان اول
من صليها يونس عليه السلام حين انجاه الله تعالى من بطن الحوت وكان
في اربع ظلمات ظلمة الزلة وظلمة البحر وظلمة بطن الحوت وظلمة الليل كما
قال الله تعالى فنادى في الظلمات فصلى اربع ركعات وكان وقت العصر
واما صلوة المغرب فان اول من صليها عيسى عم حين اخبره الله تعالى ان قومك
يدعون ثلث ثلثة فصلى ثلث ركعات الاولى لنفي الالوهية من نفسه
والثانية لنفيها من والدته والثالثة لاثباتها لله تعالى .....

وان صلوة العشاء اربع لانه اول من صلاها موسى عم حين ضل الطريق وقت
خروجه من مدين فكان في غم المرأة وغم اخيه هارون وغم عدوه فرعون
وغم اولاده فسمع انى انا ربك انا هاديك المخلص فيك وانا انجيك
من الغموم الاربعة فصلى اربع ركعات لكل غم ركعة. واما الحكمة
في هيات الصلوة فهي قيام وركوع وسجود وقعود لان جميع ما خلق على
وجه الارض لا يخلو من هذه الاربعة اما القيام كالاشجار والجبال والجدران
واما الركوع كالبهائم واما السجود مثل حشرات الارض وهي الحيات
والعقارب والديدان واما القعود مثل الحجر والمدر وكلهم يسبحون الله تعالى
كما قال وان من شيء الا يسبح بحمده وامرك ان تعبده بهذه الهيئات
الاربعة ليعطيك اجرا مثل اجر هؤلاء كلهم اخرى ان الله تعالى خلق سبع
سموات في كل سماء ملائكة لهم عبادة الى قيام الساعة فملائكة السماء
الاولى عبادتهم قيام منذ خلقوا الى قيام الساعة وعبادة ملائكة السماء

الثانية

الثانية الركوع وعبادة ملائكة السماء الثالثة السجود وعبادة ملائكة السماء
الرابعة القعود وعبادة ملائكة السماء الخامسة التسبيح وعبادة ملائكة السادسة
التحميد وعبادة ملائكة السابعة التكبير وامرك بالصلوة كي يحصل لك عبادة
اهل السموات السبع فان قيل لم وضع الصلوة خمسة قيل لانه قيل لانه
صليها خمسة انبياء آدم عم صلى الفجر وابرهيم عم صلى الظهر ويونس عم صلى العصر
وعيسى عم صلى المغرب وموسى عم صلى العشاء وقيل لانها كانت على الامم الماضية
الخمسين فرد العشر الى الخمس وزاد العطاء الى الخمسين وقيل لانه صلى الله عليه وسلم
شفع ليلة المعراج ويردها من خمسين الى الخمس ولم يرد اقل من ذلك فان قيل
لم وضع الركوع واحدا والسجود اثنين قيل لان الركوع في عبادة الكفار
لم يكن فبالواحد حصلت المخالفة واما السجود كان في عبادتهم واحد فضم اليه
آخر لتحصل المخالفة والله اعلم

صوغوق الغندن باناى كسمسنه

صیوغش كره جی كفایت مقداری آلوب
برقج دنعه آتشی صونلرنجه بیقایوب وقرودوب
انجه دوكوب بر قوطوده حیوان اریجینه قیوب كفایت
مقداری كل یاغی و بال مومی قیوب مرهم اولنجه
قاردشدروب ملهم ایده لر دكو ملهم

٥٣٠٢

صیق بن حرنسه وعرق النسا به محربدر

افیون زعفران مقناطیس صافتر كونلك لعلن
درهم ٢ درهم ٥ درهم ٢ درهم ٥٠ درهم ٥ درهم ٥

بال مومی زیبا زفت دم اخوین طوبلاق
درهم ١٥ درهم ٧ درهم ٦٠ درهم ٥ درهم ٢

مجموعنی قیناددوب باقی ایدوب برمناسب شیحه اوزرینه
یایوب كلنه یابشدوره لر كتدیكی دوكنجه دوره

٨٦ ورق

آتشی یاندوغی كبی درعقب
كسكين كركبی اوزرینه دوله
دهم بزی یاتوروب صارمه لر

قان كوكوری ادم اوجینی
انجوبات كركونی اوفاق
دورایوب ایكی دفعه صو ایله
قینادوب ایجه صباحه
وقایه توجه كاع اصرکوه علبنر
٤٠